

สรุปข่าวประจำวัน 9-15 ตุลาคม 2567

ผลผลิตข้าวทะเล 34 ล้านตันข้าวเปลือก น้ำท่วมไม่กระทบแหล่งเพาะปลูก

"ผู้ส่งออกข้าว" ชี้ อีสานแหล่งปลูกข้าวสำคัญของไทยไม่ได้ผลกระทบจากน้ำท่วม คาดผลผลิตข้าวทั้งปีได้ 33-34 ล้านตันข้าวเปลือก สูงกว่า ปี 66 มั่นใจทั้งปีส่งออกข้าวได้ตามเป้า ห่วงปี 68 อินเดียกลับมาส่งออกข้าวขาว กระทบยอดส่งออกข้าวไทยแน่

นายชูเกียรติ โอภาสวงศ์ นายกิตติมศักดิ์สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เปิดเผยกับ "กรุงเทพธุรกิจ" ถึงผลกระทบจากน้ำท่วมต่อปริมาณผลผลิตข้าว ว่า ยังไม่เห็นชัดเจนเพราะภาคอีสานที่เป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญของไทยยังไม่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมในปี 2567 มากนัก

สำหรับน้ำท่วมส่วนใหญ่ท่วมที่ภาคเหนือเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็มีบ้างในบางพื้นที่ เช่น ภาคเหนือตอนล่างซึ่งปลูกข้าวก็อาจจะได้รับผลกระทบต่อการปลูกข้าวบ้าง ที่บอกว่าเสียหายเป็นแสนไร่ก็ยังไม่ชัดเจนหรือเป็นเพียงแค่ว่าบางส่วนเท่านั้นและอาจกลับมาปลูกข้าวอีกครั้งได้หลังน้ำท่วมลดลง ดังนั้นจึงเป็นภาพที่เห็นไม่ชัด

"ผลกระทบจากน้ำท่วมในพื้นที่ปลูกข้าวอาจจะมีบ้างแต่ไม่มาก แต่ไม่สามารถบอกได้ว่า ก็เปอร์เซ็นต์ ซึ่งภาคอีสานที่เป็นแหล่งปลูกข้าวใหญ่ของประเทศที่เคยเป็นห่วงว่าพื้นที่จะน้ำท่วมแต่ก็ไม่ท่วม แต่หากน้ำท่วมที่ จ. อุบลราชธานีเหมือนเช่น 2-3 ปีที่ผ่านมา จะมีผลต่อปริมาณผลผลิตข้าวมาก โดยเฉพาะข้าวหอมมะลิ" นายชูเกียรติ กล่าว

นายชูเกียรติ กล่าวว่า สำหรับผลผลิตข้าวในปี 2567 คาดว่าน่าจะมีผลผลิตมากกว่าปีที่แล้วเพราะทั้งข้าวนาปีและนาปรัง ผลผลิตก็ออกมาดี ประเมินว่า ผลผลิตข้าวนาปีจะประมาณ 33-34 ล้านตันข้าวเปลือก

ขณะที่ปี 2566 อยู่ที่ 32 ล้านตันข้าวเปลือก เนื่องจากน้ำในเขื่อนสำคัญมีปริมาณน้ำเต็มเขื่อนซึ่งจะช่วยให้การปลูกข้าวนาปรังในปีหน้า โดยเฉพาะพื้นที่ที่ต้องใช้น้ำมาเพื่อปลูกข้าว เช่น เขื่อนภูมิพล ซึ่งเป็นเขื่อนขนาดใหญ่ขณะนี้มาถึง 71% ของความจุเขื่อนและยังมีน้ำไหลเข้ามาในเขื่อนอยู่เรื่อยๆ ส่วนเขื่อนอื่นๆก็ยังมีน้ำเต็มเช่นกัน ซึ่งจะมีผลต่อการเพาะปลูกข้าวในปีหน้าด้วย

ส่วนในพื้นที่เพาะปลูกในภาคกลาง ก็ไม่น่าเป็นห่วง ดูจากการทำงานของหน่วยงานบริหารจัดการน้ำก็ถือว่ายังบริหารจัดการได้ดี แต่อย่างไรก็ตามก็ต้องติดตามกันต่อไป อีกทั้งช่วงนี้ใกล้หมดหน้าฝนแล้ว หากไม่มีพายุลูกใหม่เข้ามา 1-2 ลูก สถานการณ์ก็ไม่น่าห่วง

ดังนั้นในปีนี้อาจเชื่อว่า น้ำท่วมไม่ได้ทำให้ผลผลิตข้าวลดลง ส่วนราคาข้าวในประเทศก็เป็นไปตามกลไกการตลาด หากปริมาณข้าวมาก ส่งออกได้มากก็ทำให้ราคาข้าวในประเทศสูง แต่หากปริมาณข้าวมาก แต่ส่งออกน้อย ราคาข้าวในประเทศก็จะปรับลดลง

นายชูเกียรติ กล่าวว่า สำหรับการส่งออกข้าวของไทยในช่วง 9 เดือนปีนี้ ไทยส่งออกข้าวไปแล้ว 7 ล้านตัน ช่วงที่เหลือก็คาดว่าส่งออกข้าวยังทำได้ดีอยู่ โดยในเดือน ต.ค.นี้ยังมีคำสั่งซื้อที่ค้างมาจากเดือนก่อนหน้า ที่ประเทศอินเดียยังไม่ยกเลิกการแบนการส่งออกข้าวก็ทำให้ไทยส่งออกได้ แต่หลังจากเดือนนี้ก็คาดว่าจะการส่งออกข้าวขาวก็น่ามีปัญหาเพราะอินเดียกลับมาส่งออกข้าวขาวอีกครั้ง

ขณะที่ในช่วงปลายปี 2567 ข้าวหอมมะลิจะออกสู่ตลาด ซึ่งลูกค้าส่วนใหญ่ยังมีความต้องการสั่งซื้ออยู่ก็จะทำให้ตัวเลขการส่งออกในไตรมาส 4 ไม่เลวร้ายลงจากการที่ส่งออกข้าวขาวได้น้อยลง ประเมินว่าเฉลี่ย 3 เดือนที่เหลือน่าจะส่งออกได้เดือนละ 6 แสนตัน เมื่อรวมกับการส่งออกข้าว 9 เดือน ทั้งปีก็น่าจะได้ 8.6 -8.7 ล้านตัน

สิ่งที่เห็นห่วงมากกว่าคือ การส่งออกในปี 2568 โดย 40% ของยอดการส่งออกข้าวทั้งหมดเป็นการส่งออกข้าวขาว ซึ่งหากส่งออกข้าวขาวลดลงก็จะส่งผลต่อยอดการส่งออกข้าวไทยลดลง เนื่องจากอินเดียกลับมาส่งออกอีกครั้ง โดยแต่ละปีอินเดียส่งออกข้าวขาว 5-6 ล้านตัน ซึ่งในช่วงเวลา 2 ปีที่อินเดียแบนส่งออกข้าวขาว ไทยได้รับอานิสงส์ส่งออกข้าวขาวเพิ่ม 2 ล้านตัน

ส่วนที่เหลือก็เป็นประเทศอื่นๆ เช่น เวียดนาม พม่า ปากีสถาน เมื่ออินเดียกลับมาส่งออกอีกครั้งส่วนแบ่งการตลาดตรงนี้ก็คืนกลับไปอินเดียเพราะอินเดียได้เปรียบในเรื่องของราคาข้าวที่ถูกกว่าไทย ทั้งนี้สมาคมฯยังไม่มี การตั้งเป้าการส่งออกข้าวในปี 2568 รอประเมินสถานการณ์ข้าวในตลาดโลกก่อน โดยเฉพาะราคาข้าวของอินเดีย

นอกจากนี้ในเรื่องของบาทอ่อนก็ยังเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ทำให้ราคาข้าวไทยมีความแตกต่างจากราคาข้าวของคู่แข่ง โดยการแข่งค่าทุกๆ 1 บาทจะทำให้ราคาข้าวไทยเพิ่มขึ้น 15-16 ดอลลาร์ต่อตัน ขณะที่ประเทศอื่นๆอ่อนค่าน้อยกว่าไทย โดยเฉพาะ อินเดียอ่อนค่ามากกว่ามาก ทำให้ระยะห่างของอัตราแลกเปลี่ยนห่างเยอะขึ้น

ที่มา กรุงเทพธุรกิจออนไลน์

ศึกข้าวเดือด โรงสีไวยุส่งออก กดราคาซื้อหอมมะลิใหม่ต่ำเกิน

ศึกข้าวเดือด 2 สมาคมโรงสี ไวยุส่งออกกดรับซื้อข้าวหอมมะลิใหม่ราคาร่วงหน้าต่ำเกิน ปลุกสมาชิกเรียกร้องราคาใหม่ ด้าน “สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย” ยันแต่ละบริษัทรับซื้อในราคาซื้อขายได้จริง หากตั้งสูงเกิน ขายไม่ออก ซื้อยาเปรียบเทียบราคาข้าวเก่าพุ่งตัน 3.5 หมื่นบาท

“ข้าวหอมมะลิ” ข้าวพรีเมียมของไทย มีปริมาณการส่งออกในแต่ละปีเฉลี่ย 1.4-1.6 ล้านตันข้าวสาร มีตลาดหลักคือ สหรัฐฯ รองลงมาเป็นจีน,ฮ่องกง,แคนาดา และสิงคโปร์ ทั้งนี้แม้ไทยจะเป็นประเทศผู้ส่งออกข้าวในกลุ่มข้าวหอมรายใหญ่ของโลก แต่ปัจจุบันไทยต้องเผชิญการแข่งขันที่รุนแรง จากประเทศคู่แข่งที่พัฒนาพันธุ์ข้าวในกลุ่มข้าวหอมพันธุ์ที่มีคุณภาพใกล้เคียงกับไทย อาทิ ข้าวบาสมาดิ ของอินเดีย,ข้าวหอม สหรัฐฯ (American Jasmine) ข้าวผกาถาวนของกัมพูชา และข้าวหอม KDM (Khao Dok Mali) และข้าวหอมพันธุ์ ST21 ของเวียดนาม เป็นต้น

ล่าสุดบริษัทในสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยที่เป็นผู้ส่งออกลำดับต้น ๆ ของประเทศได้ส่งราคาร่วงหน้ามาให้โรงสีแต่ละโรงเพื่อใช้คำนวณในการรับซื้อข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลิจากชาวนาที่กำลังออกสู่ตลาดในฤดูกาลผลิตใหม่ โดยมีพื้นที่ใหญ่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นายวิชัย ศรีนวกุล นายกสมาคมโรงสีข้าวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เผยกับ “ฐานเศรษฐกิจ” ว่า ในปีนี้ทางบริษัทในสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย กำหนดราคารับซื้อข้าวหอมมะลิจากโรงสีต่ำเกินไป ซึ่งเท่าที่ดูแล้วน่าใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่ 32 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐในการคำนวณ

ทั้งนี้ราคาร่วงหน้าที่ผู้ส่งออกส่งมาให้โรงสีเป็นดังนี้ การรับซื้อช่วงที่ 1 ตั้งแต่วันนี้ถึง วันที่ 31 ต.ค. 2567 ให้ราคาข้าวสารหอมมะลิที่ 3 หมื่นบาท/ตัน เมื่อคำนวณเป็นราคารับซื้อข้าวเปลือกความชื้น 15% อยู่ที่ 16,000 บาท/ตัน หากความชื้น 25% ราคา 13,600 บาท/ตัน ช่วงที่ 2 ระหว่างวันที่ 1-10 พ.ย. 2567 แจ้งราคารับซื้อ

ข้าวสารหอมมะลิที่ 28,000 บาท/ตัน คำนวณเป็นข้าวเปลือก ความชื้น 15% อยู่ที่ 15,000 บาท/ตัน หากความชื้น 25% อยู่ที่ 12,750 บาท/ตัน

และช่วงที่ 3 หลังวันที่ 15 พ.ย. 2567 เป็นต้นไป ราคาซื้อข้าวสารหอมมะลิ 26,000 บาท/ตัน คำนวณเป็นราคาข้าวเปลือกความชื้น 15% อยู่ที่ 13,500 บาท/ตัน หากความชื้น 25% อยู่ที่ 11,475 บาท/ตัน

“การคำนวณที่ออกมาเป็นราคาต้นทุนข้าว แต่ในข้อเท็จจริงจะต้องพิจารณาราคาในช่วงนั้นว่าราคาปลายข้าวหอมมะลิ ไร่ข้าว แกลบ ต้องเอามาคำนวณทั้งหมด ถึงจะกำหนดราคาจริงได้ และขึ้นอยู่กับตอนเก็บเกี่ยว และมาสีแปรได้ต้นข้าวดีหรือเปล่า ถ้าประมาณการผิดก็ขาดทุน”

นายวิชัย กล่าวว่า แต่วันนี้ ค่าเงินบาทได้อ่อนค่าลงมาอยู่ที่ระดับ 33 บาทกว่าต่อดอลลาร์สหรัฐ จึงมองว่าการกำหนดราคาแบบนี้ถูกหรือไม่ ต่ำกว่าเกณฑ์เกินไปหรือไม่ ทั้งที่ผลผลิตยังไม่ออกมาเลย หากโรงสีไปปรับราคาข้างต้นมาก็จะเปรียบเสมือนไปปรับความเสี่ยงให้กับผู้ส่งออก และอาจมีปัญหากับชาวนา

แต่ทั้งนี้หากรัฐบาลมีมาตรการออกมาและสามารถยกระดับราคาขึ้นได้ภายหลัง ก็จะทำให้โรงสีที่ซื้อข้าวไปแล้วขาดทุน ซึ่งหากสมาชิกสมาคมโรงสีไม่ยอมรับราคาจากผู้ส่งออกก็จะมีของขาย ซึ่งในที่สุดก็ต้องเพิ่มราคาให้ที่สำคัญไม่อยากให้ชาวนาขายข้าวได้ราคาต่ำจนเกินไป

สอดคล้องกับ นายรังสรรค์ สบายเมือง นายกสมาคมโรงสีข้าวไทย กล่าวว่า ราคาซื้อข้าวสารหอมมะลิล่วงหน้าปีนี้ ราคาต่ำกว่าปีที่แล้ว ซึ่งผู้ส่งออกอาจจะตั้งในราคาที่คาดการณ์ว่าจะนำไปขายต่อได้ ในส่วนของโรงสีซึ่งเป็นฝั่งของผู้ซื้อวัตถุดิบจากชาวนา ก็มองว่าถ้าซื้อตามราคาจากผู้ส่งออกตั้งไว้ จะไปซื้อข้าวจากเกษตรกรได้หรือไม่ เพราะตั้งราคาต่ำเกินไป

“หากเราไปซื้อข้าวจากชาวนาในราคาข้างต้น ต้องโดนชาวนาต่อว่าแน่นอน หากเทียบกับราคาข้าวสารหอมมะลิปี 2566/67 (ข้าวเก่า) ราคา 35,000-37,000 บาท/ตัน แต่ข้าวที่จะออกใหม่ สด นุ่มกว่า หอมกว่า แต่ทำไมตั้งราคาต่ำมากเกินไป ตอนนี้ธนาคารก็ไม่ค่อยปล่อยสินเชื่อให้โรงสี และออกกฎระเบียบมากเกินไปทำให้ค้าขายลำบาก แล้วยังมาถูกบริษัทส่งออกกำหนดราคาซื้อแบบนี้จะไหวหรือไม่ ดังนั้นรัฐบาลควรจะมีนโยบายออกมาเพื่อป้องกันทั้งอุตสาหกรรมเพื่อไม่ให้กระทบเป็นลูกโซ่ เพราะในแต่ละปีจะมีผลผลิตข้าวเปลือกทุกชนิดออกมาประมาณกว่า 30 ล้านตัน ต้องใช้เงิน 3-4 แสนล้านบาท เป็นเงินที่โรงสีจ่ายให้กับเกษตรกร”

ด้านนายเจริญ เหล่าธรรมทัศน์ นายกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย กล่าวว่า ราคาซื้อข้าวหอมมะลิล่วงหน้าเป็นราคาของแต่ละบริษัทที่มองว่าเป็นราคาที่ซื้อขายได้ โรงสีใดอยากมาขายก็ไปรับซื้อข้าวเปลือก ก็ต้องแปรจากราคาข้าวสารไป ซึ่งราคาที่กำหนดเท่ากับราคาปีแล้วและเป็นตลาดเสรี ก็ต้องลองดูว่าราคาแบบนี้ตลาดต่างประเทศรับได้หรือไม่ ถ้าผู้ซื้อปริมาณมาก ราคาในประเทศก็จะปรับราคาขึ้น แต่ถ้าราคานี้เขาไม่เอาก็ต้องปรับราคาลง อยู่ที่กลไกตลาด

“ราคาข้าวหอมมะลิ ไม่เกี่ยวกับการอินเดียยกเลิกการแบนส่งออกข้าวขาว เพราะเป็นข้าวคนละชนิดกัน ราคาข้าวหอมมะลิขึ้นอยู่กับการต้องการของตลาด ปีที่แล้วเราส่งออกไปเยอะมาก ทำให้ราคาข้าวหอมมะลิลดลงปีนี้ (ราคาข้าวหอมมะลิเก่า) ขาดตลาด จึงทำให้ราคาสูงมากถึง 35,000 บาท/ตัน สูงสุดเป็นประวัติการณ์ เป็นการส่งออกมากกว่าปีปกติ 10% ซึ่งนำไปเปรียบเทียบกันไม่ได้ เพราะค่าเงินบาทปีที่แล้วกับปีนี้แตกต่างกันหากราคาเราสูง ก็มีคู่แข่งที่พร้อมจะขายเสียแทนไทยทันที”

ที่มา:ฐานเศรษฐกิจ

เร่งรัฐบาลอึ้ง ตั้ง ‘นบข.’ รับมือข้าวนาปีทะลัก 7 ล้านตัน

ปฏิเสธไม่ได้ว่าการหวนกลับมาส่งออกในรอบ 1 ปีของอินเดีย นับจากที่ประกาศชะลอการส่งออกเมื่อเดือนกรกฎาคม 2566 ได้ส่งผลทำให้ “ตลาดข้าวโลก” เกิดภาวะซอก แม้ว่าอินเดียจะประกาศกำหนดราคา เอฟ.โอ.ปีส่งออกข้าวขาว เป็นราคาขั้นต่ำที่ 490 เหรียญสหรัฐต่อตัน เมื่อเดือนกันยายน 2567 ที่ผ่านมา แต่ราคาส่งออกข้าวไทยลดลงทันที 50 เหรียญสหรัฐต่อตัน ลมไปถึงราคาข้าวสารในประเทศไทยปรับลดลงในทันทีหลักพันบาทต่อตัน

ในช่วง 2 สัปดาห์นับจากนี้ จึงเป็นที่น่าจับตาว่าสถานการณ์ราคาข้าวจะมีทิศทางอย่างไร ท่ามกลางภาวะการแข่งขันในตลาดโลกที่ร้อนแรง และประเทศไทยกำลังเข้าสู่ฤดูการผลิตข้าวนาปี 2567/2568 ตั้งแต่ปลายเดือนตุลาคม 2567 เป็นต้นไป ซึ่งข้อมูลจากสมาคมโรงสีข้าวไทยได้คาดการณ์ผลผลิตข้าวนาปี ปี 2567/2568 ว่าจะมีปริมาณ 7 ล้านตันข้าวเปลือก ส่วนใหญ่จะเป็นข้าวหอมมะลิและข้าวเหนียวในภาคอีสาน ขณะที่ข้าวเปลือกเจ้าเก็บเกี่ยวใกล้หมดแล้ว และกำลังเข้าสู่การเพาะปลูกรอบใหม่ คาดว่าจะเริ่มเก็บเกี่ยวอีกครั้งต้นปี 2568

ข้าวนาปีรัฐเร่งเยียวยา

นายปราโมทย์ เจริญศิลป์ นายกสมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย เปิดเผยมว่า ทางสมาคมได้มีการหารือกับนางนฤมล ภิญโญสินวัฒน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมไปถึง นายวิทยากร มณีเนตร โฆษกกระทรวงพาณิชย์ ว่าเพื่ออับัติกรรมการค้าภายในคนใหม่ ในการช่วยเร่งหามาตรการและติดตามดูแลช่วยเหลือชาวนาที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วม และ 1-2 เดือนจากนี้เป็นช่วงที่ผลผลิตข้าวนาปีกำลังจะออกสู่ตลาดปลายเดือนตุลาคม เป็นต้นไป ทั้งนี้ มีการประเมินว่าฤดูผลผลิตข้าวปี 2567/2568 คาดว่าจะมากกว่าปีที่แล้วประมาณ 28 ล้านตันข้าวเปลือก แม้ว่าปัญหาน้ำท่วมได้ส่งผลกระทบต่อชาวนากว่า 1.3 ล้านไร่

“สถานการณ์ราคาข้าวภายในประเทศในตอนนี้ ระดับราคาเกษตรกรยังพอใจ โดยข้าวขาวเฉลี่ยที่ 8,000-9,000 บาทต่อตันข้าวเปลือก แต่ก็ยอมรับว่าบางพื้นที่ราคาข้าวอาจจะปรับลดลง เนื่องจากปัญหาน้ำท่วม ทำให้เกษตรกรต้องเกี่ยวข้าวสดเพื่อนำมาขาย ไม่อย่างนั้นจะเกิดความเสียหายมาก ราคาเฉลี่ยที่ 7,000- 8,000 บาทต่อตัน ตอนนี้ในหลายพื้นที่โดยเฉพาะภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลางตอนบน เก็บเกี่ยวผลผลิตใกล้หมดแล้ว และอยู่ระหว่างการปลูกข้าวรอบถัดไป”

ส่วนราคาข้าวหอมมะลิ (ความชื้น 15%) คาดว่าจะเฉลี่ย 16,000 บาทต่อตันข้าวเปลือก ส่วนข้าวเหนียวในความชื้น 15% ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 13,000 บาทต่อตัน หากมีการเก็บเกี่ยวข้าวสด ความชื้นมากกว่า 25% ราคาจะปรับลดลงเฉลี่ยอยู่ที่ 10,000 บาทต่อตัน

นายปราโมทย์กล่าวว่า มาตรการที่สมาคมต้องการให้รัฐบาลเข้ามาช่วยเหลือชาวนาคือ โครงการไร่ละ 1,000 บาท และโครงการชะลอการขายข้าวในส่วนที่เป็นยุ้งฉางของเกษตรกร โดยมีค่าเก็บฝากตันละ 1,000 บาทต่อเดือน เพื่อเป็นการสนับสนุนและช่วยเหลือเกษตรกรให้เก็บรักษาข้าวไว้ก่อนในช่วงราคาข้าวเปลือกตกต่ำ พร้อมทั้งขอให้หน่วยงานภาครัฐช่วยเหลือในเรื่องของการหาเมล็ดพันธุ์ข้าวให้ชาวนานำมาเพาะปลูกใหม่ และช่วยส่งเสริมเครื่องจักร รวมถึงการลดต้นทุนการเพาะปลูกด้วย

โรงสีแนะรัฐตั้งรับดูแลข้าว

ด้าน นายรังสรรค์ สบายเมือง นายกสมาคมโรงสีข้าวไทย กล่าวว่า ภายหลังจากที่สมาคมได้ยื่นหนังสือขอให้ กระทรวงการคลัง ช่วยประสานให้กับผู้ประกอบการโรงสี ได้มีการหารือกับธนาคารกรุงไทย เพื่อหารือถึงแนวทางในการลดความเข้มงวด ลดหย่อนเงื่อนไขในการกู้เงินจากธนาคาร เพื่อนำมาเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการรับซื้อข้าวของชาวนา ตั้งแต่กลางเดือนกันยายน 2567 ที่ผ่านมา “ยังไม่ได้รับการตอบรับ” จากหน่วยงานของรัฐบาลเลย

ชี้ให้เห็นว่ารัฐบาลไม่มีการทำงานเชิงรุก แต่ทำงานเชิงรับ เมื่อเกิดปัญหาถึงจะเข้ามาดูแลแก้ไข ออกมาตรการช่วยเหลือให้กับผู้ประกอบการหรือเกษตรกร

“ตอนนี้หากไม่เห็นปัญหา มีผลกระทบเกิดขึ้น รัฐบาลจะไม่ค่อยเข้ามาดูแลหรือดำเนินการใด ๆ ต้องรอให้เกิดปัญหาก่อนค่อยเข้ามาดูแลแก้ไขช่วยเหลือเกษตรกร ซึ่งมีมากกว่า 10 ล้านครัวเรือน เห็นได้จากขณะนี้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการข้าว หรือ นบข. ก็ยังไม่มีมีการดำเนินการจัดตั้ง หลังมีการปรับเปลี่ยนนายกรัฐมนตรีคนใหม่ ซึ่งมีผลต่อการวางกรอบนโยบายในการดูแลจัดการข้าว มองว่าเป็นเรื่องที่รัฐบาลควรจะเข้ามาดูแลและวางแผนล่วงหน้า ไม่ใช่รอให้ปัญหาเกิดก่อน”

ทั้งนี้ ปัจจุบันผู้ประกอบการโรงสียังต้องช่วยเหลือและปรับตัวเองในการดำเนินธุรกิจ เทียบจากอดีตเมื่อ 15 ปีที่แล้ว ผู้ประกอบการโรงสีได้ปิดกิจการไปกว่า 30-40% และบางรายก็ปรับตัวหันมาทำธุรกิจส่งออกข้าวและขายข้าวภายในประเทศ แต่ยังให้ความมั่นใจกับเกษตรกรชาวนา โรงสียังรับซื้อข้าวอย่างเต็มที่ แม้จะเจอปัญหาเรื่องของสภาพคล่องก็ตาม แต่ต้องยอมรับว่าจากปัญหานี้อาจจะมีผลต่อการเก็บสต็อกข้าวของโรงสี และจะทำให้เกิดการหมุนเวียนซื้อ-ขายข้าวเร็ว การเก็บสต็อกข้าวจะน้อยและสั้นลง เพื่อให้มีเงินหมุนเวียนในระบบ จะส่งผลให้ราคาข้าวในตลาดมีโอกาสย่อตัวลง จากปริมาณข้าวในตลาดเพิ่มขึ้น

โดยผลผลิตข้าวนาปีซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้าวหอมมะลิและข้าวเหนียวบางส่วน คาดว่าจะมีผลผลิตข้าวประมาณ 7 ล้านตันข้าวเปลือก ซึ่งปีนี้ผลผลิตจะดีกว่าปีที่แล้ว ส่วนราคาข้าวขาวตอนนี้ราคาเฉลี่ยที่ 15,000-15,500 บาทต่อตัน ปรับขึ้นจากก่อนหน้านี้ 14,000 บาทต่อตัน เพราะเกิดภาวะซอกจากการกลับมาส่งออกข้าวของอินเดีย ส่วนราคาข้าวหอมมะลิเฉลี่ยที่ 26,000-27,000 บาทต่อตัน ทั้งนี้ ยังต้องรอดูติดตามหลังจากที่ผลผลิตออกจะมีผลต่อราคาข้าวหรือไม่

นายวิชัย ศรีนวกุล นายกสมาคมโรงสีข้าวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กล่าวว่า ขณะนี้รัฐบาลยังไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) ส่งผลให้เกิดความกังวลเกี่ยวกับการประกาศความชัดเจนและการเตรียมความพร้อมสำหรับมาตรการดูแลเสถียรภาพราคาข้าวนาปี ปี 2567/2568 ที่กำลังจะออกสู่ตลาดในอีก 1-2 สัปดาห์ข้างหน้า โดยสมาคมฯ จะมีการประชุมในวันที่ 15 ตุลาคม 2567 เพื่อเตรียมประเมินสถานการณ์ผลผลิตข้าวนาปี ที่จะออกสู่ตลาดว่าจะมีปริมาณผลผลิตมากน้อยเพียงใด หลังจากที่เกิดภาวะน้ำท่วมในหลายพื้นที่

ส่งออกข้าวไทยยังเล็ง

นายชูเกียรติ โอภาสวงศ์ นายกิตติมศักดิ์สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เปิดเผยว่า สมาคมคาดว่าในเดือนกันยายน 2567 จะส่งออกได้ไม่ต่ำกว่า 6 แสนตัน เนื่องจากยังมีสัญญาบางส่วนที่ค้างมาจากเดือนก่อน ส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มของข้าวขาวที่ส่งไปยังตลาดหลักในเอเชีย เช่น ฟิลิปปินส์ ญี่ปุ่น รวมทั้งตลาดหลักในภูมิภาคแอฟริกา เช่น โมซัมบิก แคมเอรูน แองโกลา และตลาดตะวันออกกลาง เช่น อิรัก เป็นต้น

ขณะที่ตลาดนำเข้าข้าวหอมมะลิที่สำคัญยังคงมีการนำเข้าอย่างต่อเนื่อง เช่น สหรัฐ แคนาดา ฮองกง สิงคโปร์ ฝรั่งเศส เป็นต้น อย่างไรก็ตาม คาดว่าในช่วงไตรมาส 4 ตลาดจะกลับไปเป็นของผู้ซื้ออีกครั้ง เพราะปริมาณข้าวในตลาดโลกจะเพิ่มขึ้น

ส่วนราคามีแนวโน้มอ่อนตัวลง หลังจากที่รัฐบาลอินเดียกลับมาส่งออก และปรับลดภาษีส่งออกข้าวบางชนิดรวมถึงข้าวเนืองลงเหลือ 10% ทำให้ผู้ซื้อบางส่วนหันไปให้ความสนใจข้าวจากอินเดียอีกครั้ง และทำให้การแข่งขันในตลาดจะรุนแรงขึ้น โดยคาดว่าจะการส่งออกข้าวของไทยในช่วงไตรมาส 3 มีแนวโน้มลดลง แต่อย่างไรก็ตามยังต้อง

ติดตามคำสั่งซื้อใหม่ของอินเดียจะมีอย่างน้อยเพียงใด โดยเฉพาะสถานการณ์ผลผลิตที่จะออกในช่วงปลายปี 2567 ซึ่งมีข้าวใหม่ทั้งของไทย เวียดนาม เป็นต้น ซึ่งจากปัจจัยดังกล่าวอาจทำให้ราคาข้าวในตลาดโลกมีการปรับลดลง

ส่วนการส่งออกข้าวไทยในเดือนตุลาคม 2567 สมาคมคาดว่าแนวโน้มปรับตัวลดลงจากการที่มีการแข่งขันด้านราคาที่รุนแรง แม้ว่าค่าเงินบาทจะแข็งค่าจากช่วงต้นปี แต่เชื่อว่าการส่งออกข้าวน่าจะได้ประมาณ 5 แสนตัน เฉลี่ย 3 เดือนจากนี้ ซึ่งจะทำให้ส่งออกเข้าทั้งปียังมั่นใจอยู่ที่ 8.5 ล้านตัน

ส่วนการส่งออกข้าวในปี 2568 นี้ จะอยู่ที่ 6.5 ล้านตัน มีโอกาสเป็นไปได้มาก จากการแข่งขันที่รุนแรงในด้านราคา อินเดียกลับมาส่งออก ผลผลิตเพิ่มรวมไปถึงผู้นำเข้านำเข้าข้าวลดลง เช่น อินโดนีเซีย อย่างไรก็ดี การดูแลค่าเงินบาทไม่ให้แข็งค่าเกินไปยังเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งออก รวมไปถึงการผลิตข้าวที่ตลาดมีความต้องการจะช่วยให้ไทยยังสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

ทั้งนี้ การส่งออกข้าวของไทยในช่วง 8 เดือนที่ผ่านมา (มกราคม-สิงหาคม 2567) มีปริมาณ 6,570,230 ตัน เพิ่มขึ้น 24.1% มูลค่า 152,556 ล้านบาท หรือ 4,264.7 ล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้น 51.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2566 ที่ส่งออกปริมาณ 5,295,840 ตัน มูลค่า 100,717 ล้านบาท (2,959.8 ล้านเหรียญสหรัฐ) แม้สถานการณ์ค่าเงินบาทจะมีความผันผวน จึงปรับเป้าหมายการส่งออกจาก 8 ล้านตัน เป็น 8.2 ล้านตัน ในสิ้นปี 2567

ชะลอเก็บข้าวยุ้งฉาง

นายวิทยากรกล่าวว่า มาตรการการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวฤดูกาลผลิต 2567/2568 กระทรวงพาณิชย์ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) ได้เตรียมมาตรการรองรับข้าวเปลือก โดยมาตรการเก็บข้าวยุ้งฉางเกษตรกร เป็นมาตรการที่สำคัญที่จะช่วยชะลอข้าวเปลือกในช่วงที่จะออกสู่ตลาดมาก ในเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม 2567

โดยกรมการค้าภายในจะได้เพิ่มการติดตามดูแลการซื้อขายข้าวเปลือกอย่างเข้มงวด ทั้งเรื่องของการปิดป้ายแสดงราคารับซื้อ ตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องชั่งน้ำหนักและเครื่องวัดความชื้น ซึ่งหากเกษตรกรไม่ได้รับความเป็นธรรมในการซื้อขาย สามารถร้องเรียนได้ที่สายด่วนกรมการค้าภายใน โทร. 1569 ผู้ประกอบการรายใดจะใจที่จะทำให้น้ำหนักข้าวราคา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี หรือปรับไม่เกิน 140,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

ส่อง “ค่าระวางเรือ Q4” สงครามอิสราเอล-เหตุประท้วงสหรัฐ

ช่วงโค้งสุดท้ายของการส่งออกไทยกำลังเผชิญความท้าทายจากปัญหาจีโอโพลิติกส์ ส่งผลกระทบต่อทิศทางราคาน้ำมัน และเส้นทางการขนส่งสินค้าส่งออก โดยมีหลายฝ่ายกังวลว่าปัญหาค่าระวางเรือจะทวีความรุนแรงมากขึ้น และหากเกิดเหตุการณ์บานปลายอาจจะส่งผลให้เกิดการชะงักงันของภาคการขนส่ง

เส้นทางตะวันออกกลางเสี่ยง

นายคงฤทธิ จันทริก ผู้อำนวยการบริหารสภาผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย (สรท.) เปิดเผยกับ “ประชาชาติธุรกิจ” ว่า สรท.อยู่ระหว่างการประเมินสถานการณ์จากการติดตามความเคลื่อนไหวของอิสราเอล ที่เปิดปฏิบัติการโจมตีเลบานอน แม้ว่าจะมีความรุนแรงมากขึ้น แต่ยังจำกัดอยู่ในพื้นที่เฉพาะ ซึ่งแน่นอนว่าผลจากสถานการณ์ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก เส้นทางขนส่ง และการปรับเปลี่ยนค่าระวางเรือ แต่ผลกระทบจะยังไม่ได้เกิดขึ้นในทันที

“เส้นทางที่อยู่ในข่ายที่คาดว่าจะมีปัญหา คือ เส้นทางขนส่งไปตะวันออกกลาง ซึ่งไม่สามารถเลี่ยงไปใช้เส้นทางอื่นได้ จำเป็นจะต้องมีการพิจารณาศึกษาเส้นทางเดินเรือให้รอบคอบ และสินค้าที่คาดว่าจะมีผลกระทบและเห็นได้ชัดเจน เช่น กลุ่มชิ้นส่วนยานยนต์และกลุ่มอาหาร”

ขณะที่เส้นทางเอเชียกลางยังไม่มีปัญหาและเกิดผลกระทบ และปริมาณตู้คอนเทนเนอร์ยังมีเพียงพอ

“เส้นทางยุโรป ปรับตัวตั้งแต่มีปัญหาทะเลแดง แม้สถานการณ์ของอิสราเอลจะมีความรุนแรงเพิ่มขึ้น แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อเส้นทางดังกล่าว เนื่องจากมีการปรับตัวไปก่อนหน้านี้ แต่จะมีผลบ้างในช่วงระยะเวลาการขนส่งอาจจะเพิ่มขึ้น ตอนนี้เฉลี่ยอยู่ที่ 45-60 วัน เป็นผลมาจากความแออัด ความล่าช้า และตู้คอนเทนเนอร์อาจจะหมุนเวียนไม่ทัน”

ผวา “ตู้” ไม่เพียงพอ

แนวทางในการเตรียมพร้อมสำหรับการส่งสินค้าในช่วง 1-2 เดือนนี้ ซึ่งเป็นช่วงที่มีการส่งออกสูงสุด (ไฮซีซั่น) ขอให้ผู้ส่งออกไทยติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งเจรจากับผู้นำเข้าสินค้าเพื่อจัดทำค่าระวางเรือล่วงหน้า ไม่เกิน 1 เดือนหรืออาจจะนานถึง 2-3 เดือน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันอาจจะส่งผลกระทบต่ออัตราค่าระวาง และเพื่อป้องกันเหตุที่อาจจะเกิดขึ้น หากการโจมตีที่มีความรุนแรงขึ้นระหว่างอิสราเอลและอิหร่าน อาจจะส่งผลกระทบต่อทางขนส่งสินค้าทางทะเลในทันที ซึ่งผู้ส่งออกอาจจะต้องมีการพิจารณาปรับเปลี่ยนเส้นทางเดินเรือ และค่าระวางเรือ รวมไปถึงการสำรองตู้คอนเทนเนอร์ซึ่งอาจจะมีโอกาสไม่เพียงพอต่อความต้องการ

โดยมีการประเมินว่าในช่วงไตรมาส 4 จะมีตู้คอนเทนเนอร์หมุนเวียนเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 3 เดือน (ตุลาคม-ธันวาคม) จะมีตู้คอนเทนเนอร์ใช้ในการส่งออกประมาณ 4.5 แสนต่อตู้สั้น 20 ฟุต และนำเข้าประมาณ 3.2 แสนต่อตู้สั้น 20 ฟุต

ค่าระวาง “ญี่ปุ่น” แพงขึ้น

สำหรับสถานการณ์ค่าระวางเรือส่วนใหญ่ปรับตัวลดลง อาทิ เส้นทางยุโรป ลดลงจาก 3,876 เหลือ 2,592 เหรียญสหรัฐต่อตู้ เส้นทางอเมริกาจาก 7,698 เหลือ 6,990 เหรียญสหรัฐต่อตู้ มีเพียงบางเส้นทางที่ปรับเพิ่มขึ้น เช่น เส้นทางญี่ปุ่น จาก 293-299 เป็น 301-309 เหรียญสหรัฐต่อตู้ ซึ่งหากทำสัญญารับมือสินค้าขึ้นเรือแล้วจะไม่สามารถปรับเปลี่ยนได้

“ส่วนการทำประกันภัยการขนส่งทางทะเลขึ้นอยู่กับเส้นทางและสินค้า โดยจะเป็นการเจรจาระหว่างผู้ส่งออกและผู้รับประกันภัย ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงอาจจะมีการคิดค่าประกันภัยเพิ่มเติมจากปกติ ส่วนค่าเงินบาทที่แข็งค่า ก็มีผลต่อราคาแต่ไม่มาก”

ส่วนปัญหาการประท้วงแรงงานในท่าเรือสหรัฐ ที่จะหยุดงาน 3 เดือน อาจทำให้การขนส่งสินค้าชะงักงันและล่าช้าอยู่บ้าง เนื่องจากแรงงานที่ทำเรือไม่เพียงพอ แต่ยังเชื่อว่าจะไม่มีปัญหา หากมีการเจรจา สรุปรื้อข้อตกลงได้ คาดว่าจะเข้าสู่ภาวะปกติต้นปี 2568

เพิ่มการประกันภัยตู้สินค้า

นายวันนวัต กิติเรียงลาภ รองเลขาธิการสมาคมผู้ส่งออกข้าว และในฐานะประธานบริษัท พงษ์ลาภ จำกัด (ผู้ส่งออกข้าวสารไปต่างประเทศ) กล่าวว่า จากปัญหาการโจมตีที่เกิดขึ้นมองว่ายังไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ส่งออกข้าว เพราะหากดูสัดส่วนการส่งออกข้าวในปี 2567 สัดส่วน 40-50% ส่งออกเข้าไปในกลุ่มเอเชีย ส่วนอีก 50% ส่งออกไปยังตลาดอื่น เช่น ตลาดแอฟริกา โดยการส่งสินค้าไปตลาดแอฟริกา ตอนนี้ใช้เส้นทางอ้อมแหลมกู๊ดโฮป ซึ่งใช้เส้นทางนี้ตั้งแต่มีปัญหาทะเลแดงแล้ว และการส่งออกไปแอฟริกายังปกติจากเส้นทางดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม ต้องติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และจะต้องเตรียมการรับมือ โดยเฉพาะในเรื่องของ ประกันภัย ตู้คอนเทนเนอร์ที่อาจจะมีการหมุนเวียนไม่เพียงพอต่อความต้องการ และเส้นทางการเดินเรืออาจจะต้อง มีการศึกษาเตรียมการให้มากขึ้น

ส่งออกมันไปจีนไม่กระทบ

นายสุรพงษ์ แสงศิริพงษ์พันธ์ นายกสมาคมการค้ามันสำปะหลังไทย กล่าวว่า จากเหตุโจมตีที่เกิดขึ้นไม่มีผลกระทบต่อ การขนส่งและการส่งออกมันสำปะหลังของไทย ซึ่งส่วนใหญ่ไทยส่งออกมันสำปะหลังไปจีนกว่า 90% และมีปริมาณเพียงไม่กี่ 1,000 ตัน ที่ส่งออกไปยุโรป จึงไม่มีผลกระทบต่อภาพรวมการส่งออกอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งใน ส่วนของค่าระวางเรือ หรือตู้คอนเทนเนอร์ และการส่งออกมันสำปะหลังไทยส่วนใหญ่ใช้การขนส่งโดยเรือบัลค์ 90% เพียง 10% เท่าที่ใช้ตู้คอนเทนเนอร์

นอกจากนี้ เส้นทางขนส่งที่ไทยส่งออกมันสำปะหลังไปจีน ส่วนใหญ่ผ่านไปทางสิงคโปร์-ฮ่องกง ซึ่งไม่ผ่าน ไปในเส้นทางที่มีข้อพิพาท ดังนั้นการส่งออกมันสำปะหลังของไทยจึงไม่ได้มีปัญหาและได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้น แต่อาจจะต้องติดตามเรื่องของราคาน้ำมันที่อาจจะมีผลกระทบทางอ้อม และภาพรวมการส่งออกมัน สำปะหลังของไทยไปจีนแปดเดือนแรกของปี 2567 เฉลี่ยอยู่ที่ 1.6 ล้านตัน และคาดว่าจะการส่งออกทั้งปีจะอยู่ที่ ประมาณ 2 ล้านตัน

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

อินเดียกลับมาส่งออกข้าวขาว ชุด“ข้าวส่งออก-ข้าวเปลือก”ราคาดี “พาณิชย์”ส่งม้าเร็วสกัดเอาเปรียบ-ขงมาตรการรับมือ

เมื่อช่วงปลายเดือน ก.ย.2567 ที่ผ่านมา มีข่าวไม่สู้ดีในวงการค้าข้าวโลก เมื่อรัฐบาลอินเดียประกาศ กลับมาส่งออกข้าวขาว 5% ออกสู่ตลาดโลก หลังจากที่ได้ห้ามผู้ส่งออกในประเทศ ส่งออกข้าวขาว ยกเว้นข้าวบัสมา ตี มาตั้งแต่เดือน ก.ค.2566 หรือกว่า 1 ปีที่ผ่านมา เพื่อดูแลราคาข้าวในประเทศ และดูแลประชาชน โดยผลจากการ อนุญาตให้กลับมาส่งออกในครั้งนี้ สร้างแรงกดดันต่อราคาข้าวในตลาดโลกทันที ส่งผลให้ราคาข้าวขาว 5% ปรับตัว ลดลง ทั้ง ๆ ที่ทรงตัวอยู่ในระดับสูงมาก่อนหน้านี้ เด็ดร้อนประเทศที่ส่งออกข้าวขาว ไม่ว่าจะเป็นไทย เวียดนาม หรือปากีสถาน

ทั้งนี้ รัฐบาลอินเดียระบุว่า สาเหตุที่อนุญาตให้ผู้ส่งออกกลับมาส่งออกข้าวขาวได้ เนื่องจากข้าวในสต็อกมี ปริมาณเพิ่มขึ้น โดยสต็อกข้าวที่บริษัทอาหารแห่งรัฐ (Food Corporation of India) ณ วันที่ 1 ก.ย.2567 อยู่ที่ 32.3 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 38.6% ทำให้รัฐบาลมีช่องว่างเพียงพอที่จะผ่อนคลายข้อจำกัดการส่งออกข้าว อีกทั้งเกษตรกร กำลังเตรียมเก็บเกี่ยวผลผลิตใหม่ในอีกไม่กี่สัปดาห์ข้างหน้า ทำให้มีผลผลิตเข้ามาเต็ม และที่สำคัญจะช่วยเพิ่มอุปทาน ข้าวโดยรวมในตลาดโลก ทำให้ประเทศผู้ซื้อหาซื้อข้าวได้ในราคาที่ถูกลง

อย่างไรก็ตาม ในการอนุมัติให้กลับมาส่งออกข้าวขาว ได้กำหนดราคาขั้นต่ำสำหรับการส่งออกไว้ที่ 490 เหรียญสหรัฐต่อตัน แต่ก็ยังถือว่า ต่ำกว่าราคาที่ประเทศผู้ส่งออกข้าวขาวรายสำคัญขายออกสู่ตลาดโลก

ผู้ส่งออกอินเดียลุยขายทันที

หลังจากที่รัฐบาลอินเดีย ประกาศยกเลิกการส่งออกข้าวขาว ผู้ส่งออกอินเดีย ได้ประกาศที่จะทำการ ส่งออกข้าวขาวออกสู่ตลาดโลกในทันที โดยมองว่า จะช่วยเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรในประเทศ ที่ข้าวเปลือกกำลัง

ออกสู่ตลาด เพราะผู้ส่งออกต้องไปซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรมาเพื่อทำการส่งออก และยังจะช่วยให้อินเดีย กลับมา มีตำแหน่งอันดับหนึ่งในตลาดการค้าข้าวโลกได้ต่อไป และมั่นใจว่า ข้าวอินเดียจะแข่งขันกับข้าวของประเทศอื่น ๆ ได้

โดยการที่อินเดียกำหนดราคาส่งออกขั้นต่ำที่ 490 เหรียญสหรัฐต่อตัน เชื่อว่า จะมีผลกระทบต่อราคาของ ข้าวไทย เวียดนาม และปากีสถาน ที่จะต้องมีการปรับลดราคาลงมาแข่งขันอย่างแน่นอน โดยราคา ณ เดือน ก.ย. 2567 ข้าวไทยอยู่ที่ 570 เหรียญสหรัฐต่อตัน เวียดนาม 565-569 เหรียญสหรัฐต่อตัน

ราคาข้าวไทยรับข้าวคืนทันที

เมื่อมีความชัดเจนว่า อินเดียจะกลับมาส่งออกข้าวขาวแน่ ๆ แล้ว ได้ส่งผลกระทบทางจิตวิทยาต่อราคา ข้าวขาวของไทยในทันที โดยลดลงจาก 570 เหรียญสหรัฐต่อตัน ลงมาเหลือ 509 เหรียญสหรัฐต่อตัน หรือลดลง 11% ซึ่งเป็นการลดลงครั้งใหญ่สุด นับตั้งแต่เดือน พ.ค.2551 และเป็นการลดลงมาแตะระดับต่ำสุดในรอบกว่า 15 เดือน ทั้งที่ก่อนหน้านี้ ราคาข้าวทั่วโลกปรับตัวสูงขึ้นแตะระดับสูงสุดในรอบกว่า 15 ปี หลังจากอินเดีย ซึ่งเป็นผู้ ส่งออกรายใหญ่ ประกาศห้ามส่งออกข้าวขาว และกำหนดอัตราภาษี 20% สำหรับการส่งออกข้าวหนึ่ง เพื่อควบคุม ราคาข้าวในประเทศก่อนการเลือกตั้ง

อย่างไรก็ตาม อินเดียไม่เพียงประกาศผ่อนปรนมาตรการควบคุมการส่งออก โดยอนุญาตให้กลับมาส่งออก ข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาก็ได้อีกครั้ง หลังจากเพิ่งประกาศลดภาษีการส่งออกข้าวหนึ่งเหลือ 10% ซึ่งความเคลื่อนไหว ดังกล่าว จะช่วยบรรเทาปัญหาข้าวล้นตลาดภายในประเทศ และลดต้นทุนการนำเข้าสำหรับประเทศต่าง ๆ เช่น อินโดนีเซีย และเคนยา ลงมาได้

ไทยเสี่ยงถูกแย่งตลาด

ก่อนหน้านี้อินเดียจะห้ามส่งออกข้าวขาว ปกติอินเดียจะส่งออกข้าวขาวประมาณปีละ 5 ล้านตัน โดย ในช่วงที่อินเดียหยุดส่งออกข้าวขาว ทำให้ไทยได้ประโยชน์เพิ่มขึ้นถึง 2 ล้านตัน หากอินเดียกลับมาส่งออก ก็จะทำให้ การส่งออกข้าวไทยหายไปในส่วนนี้ โดยเฉพาะตลาดอินโดนีเซีย และการส่งออกของอินเดีย จะยังกดดันทำให้ราคา ตลาดโลกลดลง ซึ่งคาดว่า ข้าวขาวไทยมีโอกาสปรับตัวลง ประมาณ 30-50 เหรียญสหรัฐต่อตัน

ไม่เพียงแต่จะมีแรงกดดันต่อการส่งออกข้าวขาวของไทย ที่จะถูกแย่งชิงตลาดจากอินเดีย แต่ในส่วนของ ไทยเอง ก็มีปัจจัยกระทบจากค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นต่อเนื่อง ทำให้ขีดความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของข้าว ไทยลดลง ซึ่งถือเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงเช่นเดียวกัน

ราคาข้าวเปลือกในประเทศลดลงตาม

ไม่เพียงแต่ราคาข้าวขาวส่งออก ที่ปรับตัวลดลง แต่ราคาข้าวเปลือกในประเทศ ก็ปรับตัวลดลงตามไปด้วย โดยนายปราโมทย์ เจริญศิลป์ นายกสมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย บอกว่า มีความไม่เข้าใจว่าเกิดอะไรขึ้น เพราะ การที่อินเดียกลับมาส่งออกข้าวขาว และกำหนดราคาขั้นต่ำที่ 490 เหรียญสหรัฐต่อตัน ก็เป็นที่รับรู้กันมาโดยตลอด ว่าราคาข้าวขาวของไทยจะสูงกว่าอินเดียประมาณ 40-50 เหรียญสหรัฐต่อตัน และเป็นเช่นนี้มาโดยตลอด แต่สิ่งที่ เกิดขึ้น หลังมีข่าว ราคาข้าวเปลือกเจ้าปรับตัวลดลงอย่างมาก ยิ่งข้าวเกี่ยวสดที่ชาวนาขายได้อยู่ที่ 6,000-7,000 บาทต่อตัน เทียบเท่ากับสมัยที่ข้าวสารในตลาดโลกอยู่ที่ 370 เหรียญสหรัฐตันเท่านั้น

“ข้อตั้งข้อสงสัยกันว่าโรงสีและผู้ส่งออก ที่ซื้อข้าวจากชาวนาในราคานี้ ต่ำเกินไปหรือไม่ แบบนี้ชาวนาจะ เหลืออะไร และขอฝากกระทรวงพาณิชย์ ให้เข้ามาช่วยดูแลการซื้อขายข้าวเปลือกที่โรงสีและท่าข้าวว่าชาวนาได้รับ ความเป็นธรรมจากการซื้อขายหรือไม่”นายปราโมทย์กล่าว

ผู้ส่งออกคาดการณ์ราคาข้าวแน่

ทางด้านการส่งออกข้าวขาว 5% ผู้ส่งออกของไทยได้หยุดรอดูสถานการณ์ แม้ว่าจอร์เจียหรือประเมินมาก่อนล่วงหน้าแล้วว่า อินเดียจะกลับมาส่งออกข้าวขาวในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี 2567 โดยได้รอดูราคาตลาดโลกว่าตอบรับกับการกลับมาส่งออกของอินเดียมากน้อยแค่ไหน และอย่างไร

โดยนายชูเกียรติ โอภาสวงศ์ นายกิตติมศักดิ์สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย ให้ข้อมูลว่า การที่อินเดียกลับมาส่งออกข้าวขาว มีผลกระทบต่อข้าวไทยแน่ ทั้งราคาข้าวเปลือก ข้าวสาร และข้าวส่งออก ทำให้ผู้ส่งออกต้องเหนื่อยมากขึ้น เพราะเดิมก็เหนื่อยอยู่แล้ว จากการที่เงินบาทแข็งค่า ทำให้ข้าวไทยแข่งขันได้ยาก มีราคาแพงกว่าคู่แข่ง โดยเงินบาทจากต้นปีเฉลี่ยที่ 35-36 บาทต่อเหรียญสหรัฐ ตอนนี้เฉลี่ย 32-33 บาทต่อเหรียญสหรัฐ แข็งค่ามากที่สุดในรอบ 30 เดือน ซึ่งส่งผลต่อราคาข้าวที่ขายด้วย เพราะเมื่อผู้ส่งออกต้องสู้ราคา เพื่อให้ขายข้าวได้ ก็ต้องกระทบต่อราคาจากผู้ส่งออกซื้อจากโรงสี และราคาที่โรงสีซื้อข้าวเปลือกจากชาวนา ที่จะปรับตัวลดลงตามกลไกตลาด

มีปัจจัยลบกระทบเพียบ

นายชูเกียรติมองว่า ช่วง 1-2 สัปดาห์นี้ จะเป็นช่วง Wait & See เพื่อรอดูว่า การที่อินเดียกลับมาส่งออกข้าวขาว จะส่งผลกระทบต่อราคาข้าวในตลาดโลกลดลงมากน้อยเพียงใด แต่โอกาสราคาข้าวในตลาดจะขยับขึ้นแทบไม่มีเลย ยิ่งอินเดียกำหนดราคาขั้นต่ำไว้ที่ 490 เหรียญสหรัฐต่อตัน ราคาที่ประเทศผู้ส่งออกรายอื่น ๆ ถ้าอยากจะแข่งขันได้ ก็ต้องปรับลดราคาลงมา แต่ถ้าไม่ปรับลดลง คำสั่งซื้อก็จะวิ่งไปที่อินเดียมากขึ้น

นอกเหนือจากแรงกดดันจากอินเดียกลับมาส่งออกข้าวขาวแล้ว ตลาดข้าวโลก ยังได้รับแรงกดดันจากภาพรวมผลผลิตข้าวโลกที่จะเพิ่มขึ้นด้วย เพราะประเทศผู้ผลิตมีน้ำเพียงพอ หลังจากเข้าสู่ปรากฏการณ์ลานีญา แม้จะทำให้เกิดผลกระทบน้ำท่วม ผลผลิตข้าวเสียหายบ้าง แต่ภาพรวมผลผลิตข้าวของโลกก็还会เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นอีกหนึ่งแรงกดดันต่อราคาข้าวในตลาดโลก และเมื่อผลผลิตเพิ่ม คนซื้อก็จะซื้อลดลง เพราะมีเวลาให้คิด ให้พิจารณาว่าจะซื้อจากใคร

ไม่เพียงแค่นั้น ผลจากการที่อินเดียห้ามการส่งออกข้าวขาวในรอบกว่า 1 ปีที่ผ่านมา ส่งผลให้ไทย เวียดนาม ปากีสถาน และเมียนมา ส่งออกข้าวขาวออกสู่ตลาดโลกได้เพิ่มขึ้น เพราะก่อนที่อินเดียจะห้ามส่งออก อินเดียเคยส่งออกข้าวขาวประมาณปีละ 5-6 ล้านตัน ในส่วนนี้ไทยได้รับอานิสงค์ส่งออกข้าวขาวแทนอินเดียได้ประมาณ 2 ล้านตัน ทำให้ปี 2566 ไทยส่งออกข้าวได้ปริมาณ 8.7 ล้านตัน และปี 2567 คาดว่าจะส่งออกได้ 8.5-8.7 ล้านตัน หลังจากในช่วง 9 เดือนของปี 2567 (ม.ค.-ก.ย.) ส่งออกได้แล้วประมาณ 7 ล้านตัน หากที่เหลือส่งออกได้เฉลี่ยเดือนละ 5 แสนตัน ก็จะทำให้ได้ตามเป้า แม้ว่าการส่งออกข้าวขาวจะชะลอตัวลง แต่ก็มีข้าวหอมมะลิฤดูกาลใหม่ ที่กำลังออกสู่ตลาดมาเป็นตัวช่วยเพิ่มปริมาณส่งออก

ส่งชิงรัฐบาลเตรียมรับมือ

ทั้งนี้ จากปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาข้าวและการส่งออกข้าว ทั้งอินเดียกลับมาส่งออกข้าวขาว เงินบาทแข็งค่า และซัพพลายข้าวในตลาดโลกเพิ่มขึ้น ทำให้แนวโน้มการส่งออกข้าวของไทยในปี 2568 มีความเสี่ยงที่จะส่งออกได้ลดลง อาจเหลือเพียงระดับ 6 ล้านตัน และหากส่งออกได้ลดลง ก็จะมีราคาข้าวเปลือกในประเทศให้ปรับตัวลดลงตามไปด้วย ซึ่งรัฐบาล จะต้องเตรียมพร้อม และเตรียมมาตรการรับมือราคาข้าวเปลือก

นายชูเกียรติให้เหตุผลประกอบว่า ช่วงที่อินเดียห้ามการส่งออกข้าวขาว และเงินบาทของไทยอ่อนค่าที่ระดับ 35-36 บาทต่อเหรียญสหรัฐ ในปี 2566 ต่อเนื่องถึงต้นปี 2567 ชาวนาเคยขายข้าวเปลือกได้สูงกว่า 10,000 บาทต่อตัน แต่ตอนนี้ เงินบาทแข็งค่ามาก ราคาข้าวเปลือกที่ชาวนาขายได้ลดลงเหลือ 8,500-9,000 บาทต่อตัน

และยังมาเจอปัญหาอินเดียกำหนดราคาขายข้าวขาวที่ 490 เหรียญสหรัฐต่อดัน และมีผลให้ไทยต้องลดราคาขายลงมาแข่ง ถ้าหากเหลือ 500 เหรียญสหรัฐต่อดัน เมื่อทอนมาเป็นราคาข้าวสารที่ผู้ส่งออกต้องซื้อจากโรงสี จะอยู่ที่ 13-14 บาทต่อกิโลกรัม ราคาข้าวเปลือกที่โรงสีจะซื้อจากชาวนาอาจเหลือประมาณ 6,000 บาท เป็นเรื่องที่รัฐบาลต้องเตรียมรับมือ

“พาณิชย์”ชี้ส่งผลดีมากกว่า

นายวิทยากร มณีเนตร อธิบดีกรมการค้าภายใน ได้ออกมาชี้แจงกรณีอินเดียกลับมาส่งออกข้าวขาว ภายใต้เงื่อนไขการกำหนดราคาขั้นต่ำในการส่งออกที่ 490 เหรียญสหรัฐต่อดัน ว่า ถือเป็นผลดีกับตลาดข้าวโลกและข้าวไทย เพราะราคายังอยู่ในระดับที่สูง เมื่อเทียบกับช่วงปกติก่อนที่อินเดียจะประกาศไม่ส่งออกข้าวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิในปี 2566 ที่เฉลี่ย 360-370 เหรียญสหรัฐต่อดัน และจากการติดตามสถานการณ์ราคาข้าวในประเทศ ร่วมกับโรงสีและผู้ส่งออก พบว่า ผู้ประกอบการมีการจับตาการเปลี่ยนแปลงนโยบายของอินเดียจริง แต่ราคาได้ชะลอตัวลงและกลับมาเป็นปกติแล้ว ไม่ต่ำลงไปมากกว่านี้

โดยปัจจุบัน ราคาข้าวเปลือกเจ้า ความชื้นไม่เกิน 15% อยู่ที่ 9,100-10,000 บาทต่อดัน ข้าวเกี่ยวสด ความชื้น 30% ราคา 7,000-7,750 บาทต่อดัน บางพื้นที่ ๆ ข้าวประสบปัญหาอุทกภัย จมน้ำ เรังเก็บเกี่ยว ราคาจะลดลงตามคุณภาพ สำหรับข้าวเปลือกหอมมะลิ และข้าวเปลือกเหนียว ราคายังอยู่ในเกณฑ์ดี โดยข้าวเปลือกหอมมะลิความชื้นไม่เกิน 15% ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 16,600 บาทต่อดัน ข้าวเปลือกเหนียวราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 13,900 บาทต่อดัน

“กรมการค้าภายใน จะได้ติดตามดูแลการซื้อขายข้าวเปลือกอย่างเข้มงวด ทั้งเรื่องของการปิดป้ายแสดงราคา รับซื้อ ตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องชั่งน้ำหนักและเครื่องวัดความชื้น หากเกษตรกรไม่ได้รับความเป็นธรรมในการซื้อขาย หรือพบเห็นว่าทำข้าวหรือโรงสีใด มีพฤติกรรมใด ๆ ที่เป็นการเอารัดเอาเปรียบชาวนา สามารถร้องเรียนได้ที่สายด่วนกรมการค้าภายใน โทร 1569 และขอยืนยันว่าผู้ประกอบการรายใดตั้งใจที่จะทำให้ป่นป่วนซึ่งราคา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี หรือปรับไม่เกิน 140,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”นายวิทยากรกล่าว

เตรียมมาตรการดูแลราคาข้าวเปลือก

สำหรับมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ฤดูกาลผลิตปี 2567/68 นายวิทยากรกล่าวว่า กระทรวงพาณิชย์ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) ได้เตรียมมาตรการรองรับข้าวเปลือกไว้แล้ว โดยมีมาตรการเก็บข้าวไว้ในยุ้งฉางเกษตรกร เป็นมาตรการที่สำคัญที่จะช่วยชะลอข้าวเปลือกในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมากในเดือน พ.ย.-ธ.ค.2567 และยืนยันมั่นใจว่า การส่งออกข้าวไทยในช่วงที่เหลือของปีนี้ น่าจะทำได้ไม่ต่ำกว่า 8.2 ล้านตัน ทำให้เป็นแรงสนับสนุนให้มีการซื้อข้าว และทำให้ราคาข้าวเปลือกปรับตัวสูงขึ้น

อย่างไรก็ตาม ในระหว่างที่ไม่มีมาตรการ กรมการค้าภายในได้จัดสายตรวจเฉพาะกิจ สนธิกำลังร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดและนายตรวจจังหวัด ตรวจสอบผู้ประกอบการโรงสีและทำข้าวในพื้นที่เพาะปลูกที่สำคัญ โดยเฉพาะภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งเป็นทางน้ำผ่าน และภาคกลาง ซึ่งเป็นพื้นที่รับน้ำ อาทิ กำแพงเพชร พิจิตร พิษณุโลก นครสวรรค์ อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี เพื่อดูแลไม่ให้มีการกดราคารับซื้อข้าวเปลือก ดูแลไม่ให้มีการหักลดน้ำหนักความชื้นและสิ่งเจือปนเกินไปกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนด และให้มีการแสดงราคารับซื้ออย่างชัดเจน เปิดเผย ไม่คิดค่าชั่งน้ำหนักข้าวเปลือกที่รับซื้อ รวมทั้งใช้เครื่องชั่งและเครื่องวัดความชื้นที่ผ่านคำรับรองถูกต้องตามกฎหมาย ป้องกันไม่ให้เกษตรกรได้รับผลกระทบในช่วงที่ข้าวเปลือกเริ่มออกสู่ตลาด และจะทำอย่างเข้มข้นมากขึ้น เมื่อเข้าสู่ช่วงที่ผลผลิตข้าวเปลือกออกมามาก

ที่มา ผู้จัดการออนไลน์

เวียดนาม

สัปดาห์ที่ผ่านมา ภาวะราคาข้าวปรับตัวลดลง หลังจากรัฐบาลอินเดียนุญาตให้ส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิได้แล้ว ได้ปรับลดภาษีส่งออกข้าวบางชนิดซึ่งรวมถึงข้าวหนึ่งลงเหลือ 10% ซึ่งเป็นการสร้างแรงกดดันให้กับบรรดาประเทศผู้ส่งออกรายอื่นๆ เพราะการที่อินเดียกลับเข้าสู่ตลาดส่งออกข้าวขาวอีกครั้ง คาดว่าจะทำให้อุปทานข้าวขาวในตลาดมีมากขึ้นและส่งผลให้ราคาข้าวขาวมีแนวโน้มอ่อนตัวลง โดยราคาข้าวขาว 5% อยู่ที่ระดับ 538 เหรียญสหรัฐต่อดัน ลดลงจากระดับ 552 เหรียญสหรัฐต่อดัน เมื่อสัปดาห์ก่อนหน้า ซึ่งถือเป็นระดับราคาที่ต่ำสุดนับตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2566

ผู้ค้ารายหนึ่งในนครโฮจิมินห์กล่าวว่า ราคาปรับตัวลดลงเล็กน้อยจากอุปทานที่แข็งแกร่งในตลาดโลก หลังจากอินเดียผ่อนปรนข้อจำกัดการส่งออก

สมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association; VFA) รายงานว่า ราคาข้าวส่งออกของเวียดนาม ณ วันที่ 15 ตุลาคม 2567 ราคาปรับลดลงจากวันก่อนหน้า โดยข้าวหัก 100% (100% broken rice) ราคาอยู่ที่ 439 เหรียญสหรัฐต่อดัน (ลดลง 1 เหรียญสหรัฐต่อดัน) ขณะที่ข้าวขาว 5% (5% broken rice) ราคาลดลงมาอยู่ที่ 537 เหรียญสหรัฐต่อดัน (ลดลง 1 เหรียญสหรัฐต่อดัน) และข้าวขาว 25% (25% broken rice) ราคาลดลงมาอยู่ที่ 509 เหรียญสหรัฐต่อดัน (ลดลง 1 เหรียญสหรัฐต่อดัน) ขณะที่ในตลาดค้าปลีก ราคาข้าวส่วนใหญ่ค่อนข้างคงที่ และราคาข้าวบางรายการก็ปรับเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

สมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) รายงานว่า ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1-30 กันยายน 2567 มีเรือบรรทุกสินค้าจำนวน 75 ลำเข้าเทียบท่าเพื่อรอขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวมประมาณ 569,400 ตัน โดยจอดรอขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือที่ท่าเรือ Ho Chi Minh port ทั้งนี้ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 25 กรกฎาคม-26 กันยายน 2567 มีการขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวม 734,500 ตัน โดยมีปลายทางไปยังประเทศในแถบตะวันออกกลางจำนวน 15,000 ตัน แอฟริกาจำนวน 126,700 ตัน มาเลเซีย 15,100 ตัน อินโดนีเซีย 113,350 ตัน และฟิลิปปินส์ 464,350 ตัน

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า นายกสมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association; VFA) กล่าวเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2567 ว่า การส่งออกข้าวของเวียดนามในปีนี้อาจจะสูงกว่า 7.6 ล้านตัน

โดยนาย เหงียน หง็อก นาม (Nguyen Ngoc Nam) กล่าวว่า ความเคลื่อนไหวล่าสุดของอินเดียในการผ่อนปรนข้อจำกัดการส่งออกข้าวจะไม่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อการส่งออกข้าวของเวียดนาม เนื่องจากขณะนี้สต็อกข้าวในประเทศไม่ได้สูงนัก ขณะที่ตลาดข้าวของเวียดนามก็แตกต่างจากของอินเดีย

ทั้งนี้ ข้อมูลการค้าของรัฐบาลระบุว่า การส่งออกข้าวของเวียดนามในช่วง 9 เดือนแรกของปีนี้ เพิ่มขึ้นเป็น 6.99 ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้น 8.9% จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะที่รายได้จากการส่งออกข้าวในช่วงเดือนมกราคม-กันยายน 2567 เพิ่มขึ้นเป็น 4.35 พันล้านเหรียญสหรัฐ หรือเพิ่มขึ้น 23% จากช่วงเดียวกันของปีก่อน

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร รายงานว่า จากข้อมูลของกระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทเวียดนาม (The Ministry of Agriculture and Rural Development) ในช่วง 8 เดือนแรกของปี 2567 การส่งออกข้าวมีมูลค่ากว่า 3,800 ล้านเหรียญสหรัฐ (เพิ่มขึ้น 21% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา) คิดเป็นปริมาณ 6.2 ล้านตัน (เพิ่มขึ้น 6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา) ราคาส่งออกข้าวเฉลี่ยอยู่ที่ 625 เหรียญสหรัฐ/ตัน (เพิ่มขึ้น 14.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา)

ในช่วงเดือนที่เหลือของปี 2567 คาดว่า ความต้องการนำเข้าข้าวของตลาดรายใหญ่ของเวียดนาม เช่น ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และมาเลเซียจะยังคงมีปริมาณมาก ประกอบกับการขยายการส่งออกข้าวไปยังตลาดใหม่ๆ

เช่น ตะวันออกกลาง แอฟริกา อเมริกาใต้ ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ จะช่วยให้การส่งออกข้าวของทั้งปี 2567 มีปริมาณมากกว่า 8 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ากว่า 5,000 เหรียญสหรัฐฯ

นอกจากการส่งออกแล้ว เวียดนามยังนำเข้าข้าวในกรณีจำเป็น หรือนำเข้าข้าวจากประเทศผู้ส่งออกขนาดใหญ่เช่นอินเดียเพื่อแปรรูป เป็นอาหารและอาหารปศุสัตว์ เนื่องจากภาคเหนือเวียดนามได้รับผลกระทบจากพายุไต้ฝุ่นยางใน ช่วงต้นเดือนกันยายนที่ผ่านมา ทำให้พื้นที่ปลูกข้าวเกือบ 1.875 ล้านไร่ ถูกน้ำท่วม ส่งผลให้ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2567 เวียดนามนำเข้าข้าวมูลค่า 996 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อตอบสนองความต้องการในด้านการผลิต และการบริโภคภายในประเทศ โดยเพิ่มขึ้น 57.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ขณะที่กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทของเวียดนาม (Ministry of Agriculture and Rural Development :MARD) รายงานว่า ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2567 เวียดนามได้ส่งออกสินค้าทางการเกษตร ป่าไม้ และประมงอยู่ที่ 46,280 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้น 21% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

โดยในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2567 เวียดนามส่งออกข้าวมากกว่า 7 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 9.2% โดยมีมูลค่า 4,370 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้น 23.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2566 และคาดว่าในไตรมาสที่ 4 ของปี 2567 เวียดนามจะส่งออกข้าวมากกว่า 2 ล้านตัน ตามสัญญาที่ได้ลงนามไว้ ซึ่งจะส่งผลให้ปริมาณการส่งออกในปี 2567 รวมมากกว่า 9 ล้านตัน

นาย Nguyen Nhu Cuong อธิบดีกรมการเพาะปลูก (กระทรวงเกษตรและการพัฒนาชนบท) กล่าวว่า สินค้าข้าว มีหลายรูปแบบที่แตกต่างกันไป เช่น ข้าวสำหรับหุงต้ม ข้าวดิบสำหรับแปรรูปเป็นขนม วุ้นเส้น และเส้นผัด ดังนั้นในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา นอกจากการส่งออกแล้ว เวียดนามยังนำเข้าข้าวในกรณีจำเป็น หรือนำเข้าข้าวจากประเทศผู้ส่งออกขนาดใหญ่ เช่น อินเดีย เพื่อแปรรูปเป็นอาหาร และอาหารปศุสัตว์

ขณะที่ สมาคมอาหารเวียดนาม (Vietnam Food Association) คาดการณ์ว่า ในไตรมาสสุดท้ายของปี 2567 อุปทานข้าวในประเทศเหลือไม่มากนัก ดังนั้น ผู้ประกอบการอาจจะต้องเพิ่มการนำเข้าข้าวเพื่อรองรับการส่งออกข้าวในช่วงปลายปี 2567 ตามคำสั่งซื้อของประเทศต่างๆ โดยเวียดนามได้นำเข้าจากประเทศต่างๆ ได้แก่ เมียนมา ปากีสถาน และกัมพูชา เนื่องจากราคานำเข้าข้าวถูกกว่าข้าวในประเทศ

นาย Phung Duc Tien รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบท (Deputy Minister of Agriculture and Rural Development) กล่าวว่า เพื่อส่งเสริมการส่งออกในช่วงเดือนสุดท้ายของปี กระทรวงเกษตรและการพัฒนาชนบทจะใช้ประโยชน์เต็มที่จากข้อตกลงการค้าเสรีต่างๆ โดยเฉพาะความตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership: CPTPP) และความตกลงการค้าเสรีสหภาพยุโรป – เวียดนาม (EU – Vietnam Free Trade Agreement: EVFTA) เพื่อผลักดันการส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ และประมงที่สำคัญ

โดยกระทรวงฯ จะมุ่งมั่นที่จะจัดอุปสรรคและเปิดโอกาสในตลาดใหม่สำหรับสินค้าเกษตรของเวียดนาม โดยเฉพาะ ในประเทศมุสลิม ทวีปตะวันออกกลางและแอฟริกา เป็นต้น นอกจากนั้นยังต้องร่วมมือในการส่งเสริมการเจรจาเพื่อกระจายสินค้าเกษตรของเวียดนามไปยังตลาดอื่นๆ ให้มีความหลากหลายมากขึ้น และส่งออกสินค้าเกษตรอย่างเป็นทางการไปยังตลาดต่างๆ ความต้องการของเวียดนามในการนำเข้าวัตถุดิบ เช่น ข้าว และอาหารทะเล เพื่อการบริโภคภายในประเทศและแปรรูปเพื่อการส่งออก

ที่มา Oryza.com และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร

กัมพูชา

สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (CRF) ประกาศราคาส่งออกข้าวประจำวันที่ 11 ตุลาคม 2567 ดังนี้

รายการชนิดข้าว	วันที่ 16 สิงหาคม 2567	วันที่ 11 ตุลาคม 2567	เปลี่ยนแปลง
	เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB)		
1.ข้าวหอม Malys Angkor (Pka Romdoul / Jasmine) ชนิด 5%	945	935	-10
2.ข้าวหอม Fragrant Rice (Sen Kra Ob - SKO) ชนิด 5%	850	855	+5
3.ข้าวหอม Fragrant Rice (SRO)	800	760	-40
4.ข้าวขาวพื้นนุ่ม (White Rice Soft Texure) ชนิด 5%	670	650	-20
5.ข้าวขาวพื้นแข็ง (White Rice Hard Texure) ชนิด 5%	695	660	-35
6.ข้าวหนึ่ง (Parboiled Rice) ชนิด 5%	780	780	-
7.ข้าวกล้องหอม (Brown Jasmine Rice / Romdoul)	900	920	+20
8.ข้าวกล้องขาว (Brown White Rice)	650	630	-20
9.ข้าวหอมอินทรี (Organic Jasmine Rice)	1,400	1,375	-25
10.ข้าวขาวอินทรี (Organic White Rice) ชนิด 5%	1,100	-	-
11.ข้าวหนึ่งอินทรี (Organic Parboiled Rice) ชนิด 5%	1,250	1,150	-100

สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (the Cambodia Rice Federation; CRF) รายงานว่า ในเดือนกันยายน 2567 กัมพูชาส่งออกข้าวสารจำนวน 33,890 ตัน ลดลงประมาณ 38.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 54,882 ตัน ที่ส่งออกในเดือนกันยายน 2566 แต่เพิ่มขึ้นประมาณ 4.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 32,477 ตัน ที่ส่งออกในเดือนสิงหาคม 2567

ในช่วง 9 เดือนแรกของปีนี้ (มกราคม-กันยายน 2567) บริษัทส่งออกข้าวของกัมพูชาจำนวน 54 รายได้ส่งออกข้าวสารจำนวน 445,913 ตัน มูลค่าประมาณ 335.4 ล้านเหรียญสหรัฐ โดยปริมาณลดลงประมาณ 2.3% แต่มูลค่าเพิ่มขึ้นประมาณ 2.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 456,581 ตัน มูลค่าประมาณ 327.4 ล้านเหรียญสหรัฐ ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

โดยในช่วง 9 เดือนแรกของปีนี้ กัมพูชาส่งออกข้าวไปยัง 65 ประเทศปลายทาง ตามตลาดต่างๆดังนี้

- 1.ตลาดสหภาพยุโรป (26 ประเทศ) จำนวน 228,731 ตัน มูลค่าประมาณ 186.67 ล้านเหรียญสหรัฐ
- 2.ตลาดจีน (รวมฮ่องกงและมาเก๊า) จำนวน 81,423 ตัน มูลค่าประมาณ 52.63 ล้านเหรียญสหรัฐ
- 3.ตลาดอาเซียน (7 ประเทศ) จำนวน 86,043 ตัน มูลค่าประมาณ 52.23 ล้านเหรียญสหรัฐ

4.ตลาดอื่นๆ (29 ประเทศ) เช่น ประเทศในแถบแอฟริกา และตะวันออกกลาง สหรัฐ แคนาดา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ รวมจำนวน 49,716 ตัน มูลค่าประมาณ 43.87 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สำหรับชนิดข้าวสารที่มีการส่งออกในช่วง 9 เดือนแรกของปีนี้ ประกอบด้วย

- 1.ข้าวหอม (fragrant rice) จำนวน 321,102 ตัน (คิดเป็นสัดส่วน 72.01% ของการส่งออกข้าวทั้งหมด)
- 2.ข้าวขาว จำนวน 100,420 ตัน (คิดเป็นสัดส่วน 22.52% ของปริมาณส่งออกข้าวทั้งหมด)
- 3.ข้าวเหนียว จำนวน 14,760 ตัน (คิดเป็นสัดส่วน 3.31% ของปริมาณส่งออกข้าวทั้งหมด)
- 4.ข้าวอินทรีย์ จำนวน 8,116 ตัน (คิดเป็นสัดส่วน 1.82% ของปริมาณส่งออกข้าวทั้งหมด)
- 5.ข้าวชนิดอื่นๆ จำนวน 1,516 ตัน (คิดเป็นสัดส่วน 0.34% ของปริมาณส่งออกข้าวทั้งหมด)

นอกจากนี้ กัมพูชายังส่งออกข้าวเปลือกไปยังประเทศเพื่อนบ้าน (เวียดนาม) จำนวน 3,368,012 ตัน (ประมาณ 2.02 ล้านดอลลาร์ข้าวสาร) มูลค่าประมาณ 1,066.14 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 9.4% และมูลค่าเพิ่มขึ้น 23.6% เมื่อเทียบกับจำนวน 3,077,415 ตัน มูลค่าประมาณ 862.39 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งการส่งออกข้าวเปลือกประมาณ 86.3% เป็นการส่งออกภายใต้การกำกับโดยมีใบรับรองการส่งออกที่ออกโดยเจ้าหน้าที่ของทางการ

ที่มา Oryza.com

เมียนมา

สหพันธ์ข้าวเมียนมา (Myanmar Rice Federation; MRF) รายงานว่า ในเดือนกันยายน 2567 เมียนมา ส่งออกข้าวสารและข้าวหักรวม 219,565.13 ตัน มูลค่าประมาณ 104 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งถือเป็นการส่งออกข้าวสูงสุดในรอบ 6 เดือน โดยในเดือนกันยายน มีบริษัท 62 แห่งส่งออกข้าวสาร 144,445.63 ตัน และข้าวหัก 75,119.50 ตัน โดยข้าวจำนวน 216,729.13 ตัน ส่งออกผ่านทางเรือขนส่งสินค้าทางทะเล และข้าวจำนวน 2,836 ตัน ส่งออกผ่านทางชายแดน

โดยในส่วนของการส่งออก มีการส่งออกไปยังอินโดนีเซียจำนวน 52,380 ตัน ส่งออกไปยังฟิลิปปินส์ 42,971 ตัน ส่งออกไปยังแคนาดา 17,100 ตัน ส่งออกไปยังจีน 16,119 ตัน ส่งออกไปยังโปแลนด์ 3,791 ตัน และส่งออกไปยังอีก 24 ประเทศจำนวนรวม 12,084 ตัน

ขณะที่การส่งออกข้าวหัก มีการส่งออกไปยังจีน 35,651 ตัน ส่งออกไปยังอินโดนีเซีย 20,150 ตัน ส่งออกไปยังฟิลิปปินส์ 13,909 ตัน ส่งออกไปยังเวียดนาม 3,828 ตัน ส่งออกไปยังเนเธอร์แลนด์ 1,000 ตัน และส่งออกไปยังอีก 4 ประเทศจำนวนรวม 582 ตัน

ในช่วง 6 เดือนแรก (ตั้งแต่เดือนเมษายนถึงกันยายน 2567) ของปีงบประมาณ 2024-25 การส่งออกข้าวสารและข้าวหักมีจำนวนรวม 937,846.58 ตัน มูลค่าประมาณ 458 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยในเดือนกันยายน 2567 ถือว่าเป็นเดือนที่มีการส่งออกข้าวสารและข้าวหักสูงสุดในรอบ 6 เดือน

ตามตัวเลขการส่งออกรายเดือนของสหพันธ์ข้าวเมียนมา (MRF) พบว่าในเดือนเมษายน 2567 มีการส่งออกรวม 111,862 ตัน มูลค่า 55 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เดือนพฤษภาคม 2567 มีการส่งออก 71,279.5 ตัน มูลค่า 36 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เดือนมิถุนายน 2567 มีการส่งออก 162,325.75 ตัน มูลค่า 84 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เดือนกรกฎาคม 2567 มีการส่งออก 165,444.3 ตัน มูลค่า 82 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เดือนสิงหาคม 2567 มีการส่งออก 207,369.9 ตัน มูลค่า 97 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเดือนกันยายน 2567 มีการส่งออก 219,565.13 ตัน มูลค่า 104 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา Oryza.com

ฟิลิปปินส์

สำนักข่าว PHILSTAR รายงานว่า การนำเข้าข้าวในเดือนสิงหาคม และกันยายน 2567 เริ่มมีปริมาณเพิ่มขึ้น ใกล้เคียงกับปริมาณการนำเข้าเฉลี่ยในช่วงครึ่งปีแรกซึ่งอยู่ที่ประมาณ 400,000 ตันต่อเดือน

ขณะที่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมและผู้เชี่ยวชาญกำลังติดตามการนำเข้าข้าวอย่างใกล้ชิดหลังจากที่รัฐบาลลดภาษีนำเข้าสินค้าข้าวลงเหลือระดับต่ำสุดในประวัติศาสตร์ที่ 15% ในเดือนกรกฎาคม 2567 ขณะเดียวกันผู้ค้าข้าวและผู้นำเข้ามีความเข้มงวดมากขึ้นในแง่ของการนำเข้าข้าว เนื่องจากการยื่นขอใบอนุญาตนำเข้าด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPSIC) ได้รับความสนใจมากขึ้นเช่นกัน

ก่อนหน้านี้ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมข้าวต่างแสดงความยินดีที่อินเดียยกเลิกข้อจำกัดในการส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิ โดยระบุว่ามาตรการดังกล่าวจะส่งผลให้อุปทานข้าวในตลาดโลกมีเสถียรภาพมากขึ้น ส่งผลให้ราคาลดลง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญบางคนระบุว่า การนำเข้าข้าวจากอินเดียอาจเพิ่มขึ้นในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้า เนื่องจากราคาส่งออกข้าวของอินเดียในปัจจุบันต่ำกว่าราคาที่เคยเวียดนามและไทยเสนอ

Marie Annette Dacul ผู้อำนวยการบริหารศูนย์ธุรกิจอาหารและการเกษตร มหาวิทยาลัยแห่งเอเชียและแปซิฟิก (the executive director of University of Asia and the Pacific's Center for Food and Agri Business) กล่าวว่า เมื่อพิจารณาว่าอินเดียมีข้าวราคาถูกกว่าเวียดนามและไทย ก็อาจเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการเพิ่มปริมาณข้าวและกระจายการนำเข้าของฟิลิปปินส์

สำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry : BPI) รายงานว่า ณ วันที่ 3 ตุลาคม 2567 ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวแล้ว 3,292,729.495 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 4,505 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 15.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 2,845,112 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 3,581 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2566

โดยในเดือนมกราคม 2567 มีการนำเข้าจำนวน 429,260.8 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 610 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 70% เมื่อเทียบกับจำนวน 252,474.66 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 277 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2566

เดือนกุมภาพันธ์ 2567 มีการนำเข้าจำนวน 341,585.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 476 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 140.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 142,079 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 165 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2566

เดือนมีนาคม 2567 มีการนำเข้าจำนวน 415,764.2 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 594 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 2.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 407,178 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 492 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2566

เดือนเมษายน 2567 มีการนำเข้าจำนวน 487,823.74 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 670 ใบ) ลดลงประมาณ 5.6% เมื่อเทียบกับจำนวน 516,895.17 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 610 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2566

เดือนพฤษภาคม 2567 มีการนำเข้าแล้วจำนวน 478,099.81 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 621 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 48.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 321,582.36 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 435 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2566

เดือนมิถุนายน 2567 มีการนำเข้าแล้วจำนวน 187,861.31 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 272 ใบ) ลดลงประมาณ 15.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 223,211.0 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 325 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2566

เดือนกรกฎาคม 2567 มีการนำเข้าแล้วจำนวน 167,407.26 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 220 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 6.6% เมื่อเทียบกับจำนวน 156,981.75 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 191 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2566

เดือนสิงหาคม 2567 มีการนำเข้าแล้วจำนวน 387,889.2 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 512 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 16.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 332,892.17 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 470 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2566

เดือนกันยายน 2567 (ข้อมูล ณ วันที่ 3 ตุลาคม 2567) มีการนำเข้าแล้วจำนวน 386,097.48 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 517 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 17.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 328,599.92 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 425 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2566

ขณะที่ในเดือนตุลาคม 2567 (ข้อมูล ณ วันที่ 3 ตุลาคม 2567) มีการนำเข้าแล้วจำนวน 10,940.0 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 13 ใบ) ลดลงประมาณ 93.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 163,217.4 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 191 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2566

ข้อมูล ณ วันที่ 3 ตุลาคม 2567 ฟิลิปปีนส์นำเข้าจากประเทศเวียดนามมากที่สุดจำนวนประมาณ 2,610,227.07 ตัน คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 79.3% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด ตามด้วยประเทศไทยจำนวน 416,185.19 ตัน (สัดส่วน 12.6% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ปากีสถานจำนวน 157,564.48 ตัน (4.8% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) เมียนมาจำนวน 76,971 ตัน (2.3% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) อินเดีย 22,039.04 ตัน (0.7% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) จีน 5,720 ตัน (0.2% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ญี่ปุ่น 2,386.76 ตัน กัมพูชา 1,620 ตัน อิตาลี 14.05 ตัน และสเปน 1.92 ตัน

สำหรับบริษัทผู้นำเข้าที่สำคัญ 10 อันดับแรก (ที่นำเข้าตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 3 ตุลาคม 2567) ได้แก่

- 1.BLY Agri Venture Trading นำเข้าจำนวน 235,596.99 ตัน (ใช้ใบ SPSIC จำนวน 123 ใบ)
- 2.Orison Free Enterprise Inc. นำเข้าจำนวน 182,349.45 ตัน (ใช้ใบ SPSIC จำนวน 252 ใบ)
- 3.ATARA MARKETING INC.นำเข้า 151,037.73 ตัน (ใช้ใบ SPSIC จำนวน 177 ใบ)
- 4.MACMAN RICE AND CORN TRADING นำเข้าจำนวน 143,998.3 ตัน (ใช้ใบ SPSIC จำนวน 96 ใบ)
- 5.River Valley Distribution, Inc. นำเข้า 116,810.0 ตัน (ใช้ SPSIC จำนวน 36 ใบ)
- 6.KING B COMPANY นำเข้า 112,983.45 ตัน (ใช้ใบ SPSIC จำนวน 173 ใบ)
- 7.RBS Universal Grains Traders Corp. นำเข้า 100,708.48 ตัน (ใช้ SPSIC จำนวน 127 ใบ)
- 8.Vitram Marketing Inc. นำเข้า 94,313.88 ตัน (ใช้ SPSIC จำนวน 191 ใบ)
- 9.LUCKY BUY AND SELL นำเข้า 91,375.0 ตัน (ใช้ใบ SPSIC จำนวน 104 ใบ)
- 10.SODATRADE CORPORATION นำเข้า 75,435.0 ตัน (ใช้ SPSIC จำนวน 61 ใบ)

สำนักอุตสาหกรรมพืช (BPI) รายงานว่า ในปีนี้นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2567 – 3 ตุลาคม 2567 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phyto-sanitary Import Clearance; SPSIC) รวม 7,849 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 7,773,591.799 ตัน ดังนี้

ในเดือนมกราคม 2567 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 979 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 2,246,177.94 ตัน

เดือนกุมภาพันธ์ 2567 ออกใบอนุญาต SPSIC จำนวน 703 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 554,718.97 ตัน

เดือนมีนาคม 2567 ออกใบอนุญาต SPSIC จำนวน 1,025 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 815,750.10 ตัน

เดือนเมษายน 2567 ออกใบอนุญาต SPSIC จำนวน 895 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 687,671.53 ตัน

เดือนพฤษภาคม 2567 ออกใบอนุญาต SPSIC จำนวน 550 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 512,952.02 ตัน

เดือนมิถุนายน 2567 ออกใบอนุญาต SPSIC จำนวน 295 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 241,133.00 ตัน

เดือนกรกฎาคม 2567 ออกใบอนุญาต SPSIC จำนวน 979 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 775,817.2 ตัน

เดือนสิงหาคม 2567 ออกใบอนุญาต SPSIC จำนวน 1,087 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 890,445.29 ตัน

เดือนกันยายน 2567 (ข้อมูล ณ วันที่ 3 ตุลาคม 2567) ออกใบอนุญาต SPSIC จำนวน 1,132 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 886,027.74 ตัน

เดือนตุลาคม 2567 (ข้อมูล ณ วันที่ 3 ตุลาคม 2567) ออกใบอนุญาต SPSIC จำนวน 204 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 162,898.0 ตัน

ที่มา *Oryza.com*

อินโดนีเซีย

สำนักข่าว Reuters รายงานโดยอ้างข้อมูลจากสำนักงานสถิติอินโดนีเซียเมื่อวันอังคารที่ 15 ตุลาคม 2567 ที่ผ่านมา โดยระบุว่า ผลผลิตข้าวของอินโดนีเซียในปี 2567 คาดว่าจะอยู่ที่ 30.34 ล้านตัน ลดลง 2.43% จากปีก่อน ขณะที่คาดว่าพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวในปีนี้จะหดตัวลง 1.64% เหลือประมาณ 62.81 ล้านไร่

โดยผลผลิตที่ลดลงส่วนใหญ่เกิดขึ้นในช่วงเดือนมกราคม-เมษายน 2567 ซึ่งผลผลิตลดลงเกือบ 15% จากช่วงเดียวกันในปี 2566 ขณะที่ผลผลิตในเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม 2567 มีแนวโน้มฟื้นตัวขึ้นบ้าง และสำนักงานฯ คาดว่าผลผลิตจะดีขึ้นต่อไปในช่วงที่เหลือของปี

ทั้งนี้ จากสภาพอากาศที่แห้งแล้งในปี 2566 ทำให้การเพาะปลูกข้าวในปีนี้อาจต่ำกว่ากำหนด ส่งผลกระทบต่อการผลิตในช่วงต้นปี และเพื่อเป็นการเสริมอุปทานข้าวในประเทศ อินโดนีเซียได้ตั้งเป้าที่จะนำเข้าข้าวในปี 2567 ไว้ที่ 3.6 ล้านตันในปี

ในปีนี้นี้ หน่วยงาน BULOG ซึ่งเป็นสำนักงานโลจิสติกส์อาหารของรัฐ ได้จัดประมูลซื้อข้าวไปแล้ว 8 ครั้ง (รวมครั้งล่าสุดคือเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2567) โดยคาดว่าจะมีการซื้อข้าวไปแล้วประมาณ 2.661 ล้านตัน โดยข้าวที่ซื้อส่วนใหญ่จะมาจากประเทศไทย เวียดนาม เมียนมา และปากีสถาน

ขณะที่หน่วยงาน BULOG รายงานว่า ขณะนี้มีสต็อกข้าวอยู่ประมาณ 1.56 ล้านตัน ซึ่งจนถึงขณะนี้ BULOG ได้นำเข้าข้าวไปแล้วประมาณ 2.77 ล้านตัน จากจำนวนที่ทำสัญญาไว้ประมาณ 3.56 ล้านตัน ซึ่งในปี 2567 นี้ BULOG ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลให้นำเข้าข้าวจำนวน 3.6 ล้านตันเพื่อรักษาเสถียรภาพราคาในประเทศ

สำนักข่าว Bloomberg รายงานโดยอ้างคำพูดของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรว่า รัฐบาลอินโดนีเซียมีแผนขยายพื้นที่เพาะปลูกพืชอาหารซึ่งรวมถึงข้าวอีกประมาณ 18.75 ล้านไร่ ในช่วง 5 ปีข้างหน้า ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามที่จะลดการนำเข้าอาหาร

ทั้งนี้ รัฐบาลกำลังพยายามค้นหาพื้นที่เพาะปลูกใหม่นอกเกาะชวา และพื้นที่หนองบึงให้เป็นพื้นที่สำหรับปลูกข้าว โดยรัฐมนตรีกล่าวว่าจะมีการปลูกข้าว ถั่วเหลือง หรือข้าวโพด สลับกันในพื้นที่เพาะปลูกใหม่ ขึ้นอยู่กับความต้องการในพื้นที่

นอกจากนี้ สำนักข่าว Bloomberg ยังรายงานโดยอ้างคำพูดของรักษาการรัฐมนตรีกระทรวงอาหารแห่งชาติว่า การผลิตข้าวสารของอินโดนีเซียในช่วง 11 เดือนแรกของปี 2567 (มกราคม-พฤศจิกายน) คาดว่าอยู่ที่ 28.6 ล้านตัน ลดลงประมาณ 4.54% เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว

ที่มา Oryza.com

ญี่ปุ่น

กระทรวงเกษตรฯ (the Ministry of Agriculture, Forests, and Fisheries; MAFF) ประกาศผลการประมูลนำเข้าข้าวแบบ Ordinary import (MA) ครั้งที่ 5 ปีงบประมาณ 2567 (เมษายน 2567-มีนาคม 2568) เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2567 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวรวม 72,000 ตัน ประกอบด้วย 1.ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากประเทศสหรัฐฯ จำนวน 13,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 20 พฤศจิกายน 2567 – 5 มกราคม 2568 2.ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากประเทศสหรัฐฯ จำนวน 13,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 30 พฤศจิกายน 2567 – 15 มกราคม 2568 3.ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากประเทศสหรัฐฯ จำนวน 13,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 30 พฤศจิกายน 2567 – 15 มกราคม 2568 4.ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากประเทศไต้หวัน (Global Tender) จำนวน 12,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 20 พฤศจิกายน 2567 – 5 มกราคม 2568 5.ข้าวสารเมล็ดยาว (non-glutinous polished rice long grain) จากประเทศไต้หวัน (Global Tender) จำนวน 7,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 15 พฤศจิกายน - 31 ธันวาคม 2567 6.ข้าวสารเมล็ดยาว (non-glutinous polished rice long grain) จากประเทศไต้หวัน (Global Tender) จำนวน 7,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 15 พฤศจิกายน - 31 ธันวาคม 2567 และ 7.ข้าวสารเมล็ดยาว (non-glutinous polished rice long grain) จากประเทศไต้หวัน (Global Tender) จำนวน 7,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 30 พฤศจิกายน - 15 มกราคม 2568

ผลการประมูลปรากฏว่าญี่ปุ่นตกลงซื้อข้าวรวมจำนวน 72,000 ตัน ประกอบด้วย

1.ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากประเทศสหรัฐฯจำนวน 39,000 ตัน และข้าวสารเมล็ดกลางจากประเทศจีนจำนวน 12,000 ตัน

2.ข้าวสารเมล็ดยาว (Non-glutinous milled rice – long grain) จากประเทศไทย 3 ล็อตๆละ 7,000 ตัน รวมเป็น 21,000 ตัน จากที่มีผู้เข้าร่วมยื่นเสนอราคาจำนวน 13 ราย (เสนอข้าวจำนวน 91,000 ตัน)

โดยราคาประมูลเฉลี่ยที่ไม่รวมภาษี 115,044 เยนต่อตัน (ประมาณ 771 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน) หรือราคารวมภาษีที่ 124,248 เยนต่อตัน (ประมาณ 832 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน)

รายละเอียดที่ https://www.maff.go.jp/j/seisan/boueki/nyusatu/n_marice/attach/pdf/index-111.pdf

ทั้งนี้ การประมูลนำเข้าข้าวแบบ Ordinary import (MA) ของปีงบประมาณ 2567 (เมษายน 2567-มีนาคม 2568) ทั้ง 5 ครั้ง ญี่ปุ่นตกลงซื้อข้าวไปแล้วรวม 194,200 ตัน ประกอบด้วย 1. ข้าวสารเมล็ดกลางจำนวน 115,000 ตัน 2.ข้าวสารเมล็ดยาวรวม 98,000 ตัน และ 3.ข้าวเหนียวเมล็ดยาวรวม 2,200 ตัน โดยซื้อจากประเทศไทยรวม 100,200 ตัน ประกอบด้วย ข้าวสารเมล็ดยาวรวม 98,000 ตัน และข้าวเหนียวเมล็ดยาวรวม 2,200 ตัน

นอกจากนี้ กระทรวงเกษตรฯ (the Ministry of Agriculture, Forests, and Fisheries; MAFF) ประกาศการประมูลนำเข้าข้าวแบบ Simultaneous Buy and Sell (SBS) ครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2567 (เมษายน 2567-มีนาคม 2568) ในวันที่ 18 ตุลาคม 2567 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวรวม 25,000 ตัน ประกอบด้วยข้าวเต็มเมล็ด 22,500 ตัน และข้าวหัก/ปลายข้าวจำนวน 2,500 ตัน

รายละเอียดที่ https://www.maff.go.jp/j/seisan/boueki/nyusatu/n_announce/attach/pdf/index-290.pdf

สำหรับการประมูลนำเข้าข้าวแบบ Simultaneous Buy and Sell (SBS) ครั้งที่ 1 ปีงบประมาณ 2567 (เมษายน 2567-มีนาคม 2568) เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2567 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวรวม 25,000 ตัน ประกอบด้วยข้าวเต็มเมล็ด 22,500 ตัน และข้าวหัก/ปลายข้าวจำนวน 2,500 ตันนั้น ผลการประมูลปรากฏว่า ญี่ปุ่นตกลงซื้อข้าวจำนวน 25,000 ตัน ประกอบด้วยข้าวเต็มเมล็ด 22,500 ตัน และข้าวหัก/ปลายข้าวจำนวน 2,500 ตัน โดยซื้อจากประเทศต่างๆดังนี้ 1.สหรัฐฯ ข้าวเต็มเมล็ด 17,262 ตัน (ข้าวสารเมล็ดสั้น 16,942 ตัน และข้าวเหนียวเมล็ดสั้น 320 ตัน) 2.ไทย ข้าวเต็มเมล็ด 582 ตัน (ข้าวสารเมล็ดยาว) 3.เวียดนาม ข้าวเต็มเมล็ด 1,360 ตัน (ข้าวสารเมล็ดสั้น 1,060 ตัน และข้าวกล้องเมล็ดสั้น 300 ตัน) 4.ออสเตรเลีย รวม 4,500 ตัน (ข้าวสารเมล็ดกลาง 2,000 ตัน และปลายข้าว 2,500 ตัน) 5.ไต้หวัน ข้าวเต็มเมล็ดจำนวน 640 ตัน (ข้าวสารเมล็ดสั้น 640 ตัน) 6.จีน ข้าวเต็มเมล็ดจำนวน 620 ตัน (ข้าวสารเมล็ดสั้น 620 ตัน) 7.ปากีสถาน ข้าวเต็มเมล็ดจำนวน 36 ตัน (ข้าวสารเมล็ดยาว)

ที่มา Oryza.com

จีน

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงปักกิ่ง รายงานว่า สำนักงานศุลกากรจีนรายงานปริมาณข้าวนำเข้าของจีนในเดือนสิงหาคม 2567 มีจำนวน 73,788 ตัน โดยปริมาณลดลง 32% เมื่อเทียบกับเดือนสิงหาคม 2566 (ปริมาณนำเข้าข้าวเดือนสิงหาคม 2566 อยู่ที่ 108,769 ตัน) และลดลงประมาณ 12.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 84,195 ตัน ในเดือนกรกฎาคม 2567 โดยประเทศหลักที่จีนนำเข้าข้าวในเดือนสิงหาคม 2567 ได้แก่ 1. เมียนมาจำนวน 32,807 ตัน 2.ไทยจำนวน 21,374 ตัน และ 3.เวียดนามจำนวน 12,538 ตัน

ทั้งนี้ ในเดือนสิงหาคม 2567 จีนนำเข้าข้าวสาร (พิกัดสินค้า 1006) จากไทยประมาณ 21,374 ตัน มูลค่าประมาณ 12.815421 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณและมูลค่าลดลง 28% และ 24% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาที่มีการนำเข้าปริมาณ 29,755 ตัน มูลค่าประมาณ 16.872032 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ในช่วง 8 เดือนแรกของปี 2567 (มกราคม-กรกฎาคม 2567) จีนนำเข้าข้าวสาร (พิกัดสินค้า 1006) จากไทยประมาณ 237,971 ตัน มูลค่าประมาณ 162.231114 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณลดลง 12% และมูลค่าลดลง 2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2566 ที่นำเข้า 270,483 ตัน มูลค่าประมาณ 165.905 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานว่า การนำเข้าข้าวของจีนคาดว่าจะเพิ่มขึ้นในปี 2025 เนื่องจากราคาข้าวในตลาดโลกลดลง โดยเฉพาะราคาข้าวในเอเชียมีแนวโน้มลดลง โดยการเปลี่ยนแปลงในเดือนนี้เกิดจากการที่อินเดียยกเลิกการห้ามส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิ

ซึ่งในฐานะผู้ผลิตและผู้บริโภคข้าวรายใหญ่ที่สุดในโลก จีนเป็นผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลกในปี 2022 คิดเป็น 11% ของการนำเข้าข้าวทั่วโลก อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่ถึงจุดสูงสุดในปี 2022 การนำเข้าข้าวของจีนลดลงอย่างมากและคาดว่าจะคิดเป็นเพียงประมาณ 3% ของการนำเข้าข้าวของโลกในปี 2024 แม้ว่าการนำเข้าคาดว่าจะเพิ่มขึ้นในปี 2025 แต่คาดว่าจะไม่กลับสู่ระดับปี 2022

ทั้งนี้ การนำเข้าข้าวของจีนมีการควบคุมโดยโควตาอัตราภาษี (tariff-rate quota; TRQ) ที่ 5.32 ล้านตัน ซึ่งกำหนดขึ้นเมื่อจีนเข้าร่วมองค์การการค้าโลก (the World Trade Organization) ในปี 2001 โดยที่โควตาอัตราภาษีจะแบ่งเท่าๆ กันระหว่างข้าวเมล็ดยาว ข้าวเมล็ดกลาง และข้าวเมล็ดสั้น ในปี 2021 และ 2022 การนำเข้าข้าวเมล็ดยาวของจีนเกือบจะถึง 2.66 ล้านตัน ภายในโควตาอัตราภาษีที่กำหนดสัดส่วนสำหรับข้าวเมล็ดยาวไว้ครึ่งหนึ่ง

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากราคาทั่วโลกพุ่งสูงขึ้นในเดือนสิงหาคม 2023 การนำเข้าจึงไม่สามารถแข่งขันได้ เมื่อเทียบกับราคาและอุปทานในประเทศของจีน ดังนั้น ในช่วง 8 เดือนแรกของปี 2024 การนำเข้าจึงลดลงเหลือต่ำกว่า 500,000 ตัน เมื่อเทียบกับจำนวนมากกว่า 1.3 ล้านตันในช่วงเดียวกันของปีก่อน

อย่างไรก็ตาม จากการที่อินเดียเพิ่งกลับเข้าสู่ตลาดและราคาทั่วโลกที่ปรับลดลง คาดว่าจีนจะเพิ่มการนำเข้าจากซัพพลายเออร์ข้าวเมล็ดยาวแบบดั้งเดิม ได้แก่ เวียดนาม พม่า ปากีสถาน ไทย และกัมพูชา

แม้จะคาดว่า การนำเข้าข้าวของจีนจะเพิ่มขึ้นในปี 2025 แต่คาดว่าจะมีข้อจำกัดหลายประการที่ส่งผลกระทบต่อแนวโน้มนี้ได้แก่

1. ความต้องการอาหารสัตว์ในประเทศที่ลดลงและราคาอาหารสัตว์ทางเลือกที่มีการแข่งขันมากขึ้นทำให้การนำเข้าข้าวหักซึ่งใช้เป็นอาหารสัตว์ลดลง

2. การห้ามส่งออกข้าวหักของอินเดีย ซึ่งมีผลบังคับใช้ในเดือนกันยายน 2022 จะยังคงจำกัดการนำเข้าของจีนต่อไป ทำให้ต่ำกว่าระดับที่เห็นในปี 2022 อย่างมาก

3. คาดว่าการนำเข้าข้าวเมล็ดกลางและเมล็ดสั้น (japonica) จะยังคงอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากราคาข้าวในตลาดโลกที่ไม่สามารถแข่งขันได้เมื่อเทียบกับข้าวเมล็ดกลางที่ผลิตในประเทศของจีน ที่มา *Oryza.com* และสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงปักกิ่ง

อินเดีย

ในสัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาส่งออกข้าวของอินเดียปรับตัวลดลง หลังจากเมื่อช่วงปลายเดือนกันยายนที่ผ่านมา รัฐบาลอินเดียได้ปรับลดภาษีส่งออกข้าวบางชนิดซึ่งรวมถึงข้าวนึ่งลงเหลือ 10% และอนุญาตให้ส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดีได้แล้ว โดยไม่มีภาษีส่งออก แต่กำหนดราคาส่งออกขั้นต่ำ (MEP) ไว้ที่ 490 เหรียญสหรัฐต่ตัน ซึ่งทำให้ผู้ซื้อข้าวได้ชะลอการซื้อข้าวเพื่อรอดูความชัดเจนในทางปฏิบัติ ประกอบกับค่าเงินรูปีอ่อนค่าลง ส่งผลให้ราคาข้าวนึ่ง 5% อยู่ที่ 490-495 เหรียญสหรัฐต่ตัน (ซึ่งเป็นราคาที่ต่ำที่สุดนับตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2566) ลดลงจากระดับ 494-498 เหรียญสหรัฐต่ตัน เมื่อสัปดาห์ก่อนหน้า

ขณะที่ผู้ส่งออกรายหนึ่งจาก Kolkata กล่าวว่า ในช่วงนี้ข้าวขาวและข้าวนึ่งขายไม่ค่อยดี เพราะผู้ซื้อยังรู้สึกไม่สบายใจกับภาวะราคาในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากที่มีการกำหนดราคาส่งออกขั้นต่ำแล้ว

สำนักข่าว The Economic Times รายงานว่า ราคาข้าวในอินเดียพุ่งขึ้น 10-15% เนื่องจากความต้องการทั่วโลกเพิ่มขึ้นหลังจากรัฐบาลยกเลิกข้อจำกัดการส่งออกข้าวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดี ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดขึ้นหลังจากที่อินเดียลดภาษีส่งออก ขณะที่สต็อกข้าวของรัฐบาลยังคงมีอย่างเพียงพอ โดยคาดว่าราคาในประเทศจะคงที่จนกว่าข้าวฤดูใหม่จะออกสู่ตลาด

Keshab Kumar Halder กรรมการผู้จัดการของ HVL ซึ่งเป็นผู้ส่งออกข้าวนึ่ง กล่าวว่า ราคาข้าวในประเทศคาดว่าจะทรงตัวไปจนกว่าผลผลิตข้าวฤดูใหม่จะมาถึง ขณะที่ความต้องการข้าวทั่วโลกยังมีสูงมาก

ขณะที่ Suraj Agarwal ผู้บริหารของ RiceVilla ซึ่งเป็นบริษัทด้านการตลาดและส่งออกข้าว กล่าวว่า ราคาข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิทุกชนิดเพิ่มขึ้น 10-15% ในสัปดาห์ที่ผ่านมา และยังไม่น่าจะลดลงในเร็วๆ นี้ โดยราคาข้าวพันธุ์ Swarna ซึ่งเป็นข้าวที่นิยมที่สุด และส่งออกไปยังแอฟริกาและประเทศเล็กๆอื่นๆ ได้ปรับเพิ่มขึ้นเป็น 41 รูปีต่อกิโลกรัม (ประมาณ 488.2 เหรียญสหรัฐต่อตัน) จาก 35 รูปีต่อกิโลกรัม (ประมาณ 416.8 เหรียญสหรัฐต่อตัน) ก่อนหน้านี้

ขณะเดียวกัน มีรายงานว่า การส่งออกข้าวของอินเดียกำลังประสบกับความล่าช้าที่ท่าเรือ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ศุลกากรได้กักสินค้าไว้ แม้ว่ารัฐบาลจะผ่อนปรนมาตรการควบคุมการส่งออกข้าวแล้วก็ตาม ซึ่งผู้ส่งออกระบุว่าทำให้ต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมอีก 70 เหรียญสหรัฐต่อตัน เพราะเจ้าหน้าที่ศุลกากรต้องตรวจสอบสินค้าข้าวเพื่อให้แน่ใจว่าเป็นข้าวขาวหรือข้าวหนึ่ง ซึ่งการกักสินค้าดังกล่าวทำให้สินค้าที่ต้องส่งออกไปให้ลูกค้าต้องล่าช้าเกือบ 10 วัน

ผู้สื่อข่าว GAC India รายงานว่า ช่วงตั้งแต่ปลายเดือนกันยายน 2567 เจ้าหน้าที่ศุลกากรได้ดำเนินการกักข้าวไว้เพื่อตรวจสอบว่าจะไม่มีการส่งออกข้าวที่ผิดกฎหมาย ซึ่งศุลกากรจะดำเนินการทดสอบเพื่อให้แน่ใจว่าข้าวหนึ่งจะไม่ถูกส่งออกโดยอ้างว่าเป็นข้าวขาว เพราะหลังจากที่รัฐบาลอินเดียได้ผ่อนคลายนโยบายการส่งออกข้าวแล้ว เจ้าหน้าที่ได้ตั้งข้อสังเกตว่า อาจมีการพยายามส่งออกข้าวหนึ่งโดยอ้างว่าเป็นข้าวขาวเพื่อที่จะไม่ต้องเสียภาษี ดังนั้นเจ้าหน้าที่จึงต้องทดสอบว่าข้าวดังกล่าวเป็นข้าวขาวจริงตามที่ผู้ส่งออกอ้างหรือไม่

ทั้งนี้ ข้าวขาวมีราคาอยู่ที่ 491-495 เหรียญสหรัฐต่อตัน โดยไม่ต้องเสียภาษีส่งออก ขณะที่ข้าวหนึ่งมีราคาสูงกว่า 500 เหรียญสหรัฐต่อตัน แต่ต้องเสียภาษีส่งออก 10%

ทางด้านผู้ส่งออกกล่าวว่า การกักสินค้าดังกล่าว ทำให้สินค้าส่งออกล่าช้าเกือบ 10 วัน นอกจากนี้ยังทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นอีกประมาณ 70-80 เหรียญสหรัฐต่อตัน

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ประเมินการว่าผลผลิตข้าวในปีการตลาด 2024/25 ของอินเดียจะมีจำนวนสูงสุดเป็นสถิติใหม่ที่จำนวน 142.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 2% จากเดือนที่แล้ว และ 3% จากปีที่แล้ว ขณะที่พื้นที่เพาะปลูกสูงสุดเป็นประวัติการณ์ โดยพื้นที่เก็บเกี่ยวคาดว่าจะอยู่ที่ประมาณ 306.25 ล้านไร่ ซึ่งถือเป็นสถิติสูงสุดเช่นเดียวกัน โดยเพิ่มขึ้น 2% จากปีที่แล้ว และ 6% จากค่าเฉลี่ย 5 ปี (the 5-year average)

ทั้งนี้ ผลผลิตเฉลี่ยต่อพื้นที่ (yield) คาดว่าจะอยู่ที่ประมาณ 696 กิโลกรัมต่อไร่ (ซึ่งถือเป็นสถิติสูงสุด) เพิ่มขึ้นน้อยกว่า 1% จากปีที่แล้ว และ 4% จากค่าเฉลี่ย 5 ปี

ผลผลิตที่มีจำนวนมากจนทำลายสถิตินี้เป็นผลมาจากพื้นที่เพาะปลูกที่เพิ่มขึ้นและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเพาะปลูกข้าวในช่วงปลายฤดูการ ขณะที่เกษตรกรหันมาปลูกข้าวแทนฝ้าย เนื่องจากข้าวมีศักยภาพในการให้ผลผลิตสูงกว่าและมีความเสี่ยงน้อยกว่าฝ้าย

ณ วันที่ 20 กันยายน 2567 กระทรวงเกษตรของอินเดีย (the India's Ministry of Agriculture) รายงานว่ามีการปลูกข้าวในพื้นที่ประมาณ 258.44 ล้านไร่ เพิ่มขึ้น 2% จากปีที่แล้ว และเกือบ 3% จากค่าเฉลี่ย 5 ปี

ทางด้านค่าความเขียวขจีตามฤดูกาลเฉลี่ยที่ได้จากดาวเทียม (Satellite-derived Percent of Average Seasonal Greenness; PASG) ซึ่งคำนวณจากดัชนีพืชพรรณที่มีความแตกต่างตามค่าปกติ (the Normalized Difference Vegetation Index; NDVI) แสดงให้เห็นถึงความแข็งแรงของพืชที่ดีในที่ราบอินโด-คงคา (the Indo-Gangetic Plains) ซึ่งประกอบด้วยรัฐอุตตรประเทศ พินาร์ ฌาร์ขัณฑ์ เบงกอลตะวันตก และโอริสสา (Uttar

Pradesh, Bihar, Jharkhand, West Bengal, and Odisha) ซึ่งคิดเป็นประมาณ 30% ของพืชฤดูฝน (the kharif crop) ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่จะปลูกข้าวหลังจากเริ่มต้นช่วงฤดูฝนในเดือนกรกฎาคมของทุกปี

ขณะที่ข้าวที่ปลูกซ้ำในปีนี้ก็ยังคงได้รับประโยชน์จากฝนในช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่สลายตัวในช่วงปลายฤดูซึ่งช้ากว่ากำหนด โดยในเดือนสิงหาคมและกันยายนที่ผ่านมาปริมาณน้ำฝนเพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ เกษตรกรอินเดียจะเพาะปลูกข้าวเป็นหลักในช่วงฤดูฝน (the kharif crop) และฤดูร้อน (rabi seasons) และหลังจาก 2 ฤดูนี้จะมีการปลูกข้าวในฤดูร้อน (summer crop) ต่อจากนั้น แต่มีปริมาณที่น้อยกว่า โดยอินเดียจะมีการเพาะปลูกข้าว 3 ฤดูกาล ได้แก่ ฤดูฝน (the kharif crop) ซึ่งมีผลผลิตคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 83% ของผลผลิตทั้งหมด ตามด้วยฤดูร้อน (rabi seasons) ซึ่งมีผลผลิตคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 10% และฤดูร้อน (summer crop) ซึ่งมีผลผลิตคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 7%

โดยข้าวฤดูฝน (the kharif crop) จะเก็บเกี่ยวได้ในช่วงต้นเดือนพฤศจิกายน ส่วนข้าวฤดูร้อน (rabi seasons) จะปลูกตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคมของอีกปี และเก็บเกี่ยวได้ในช่วงปลายเดือนเมษายนของทุกปี

ที่มา Oryza.com

ปากีสถาน

สำนักข่าว Arab News รายงานว่า ในปีงบประมาณ 2024 ปากีสถานสามารถสร้างรายได้ประมาณ 4 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ จากการส่งออกข้าวประเภทต่างๆรวมประมาณ 6 ล้านตัน โดยมีปัจจัยที่สนับสนุนการส่งออกจากสภาพอากาศที่เอื้ออำนวย และทรัพยากรทางการเกษตรที่อุดมสมบูรณ์ ทำให้การส่งออกข้าวพุ่งสูงขึ้น

ในปีงบประมาณนี้ ปากีสถานส่งออกข้าวมูลค่า 4 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ เมื่อเทียบกับ 2.15 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปีที่แล้ว โดยได้รับประโยชน์ส่วนใหญ่จากการที่อินเดียห้ามส่งออกข้าวเป็นเวลานานกว่า 1 ปีเพื่อตอบสนองความต้องการในประเทศ แต่หลังจากที่อินเดียประกาศเมื่อเดือนกันยายน 2567 ว่าจะยกเลิกการห้ามส่งออกข้าวขาว และผ่อนคลายมาตรการจำกัดการส่งออกข้าว ส่งผลให้ปากีสถานยกเลิกการกำหนดราคาส่งออกขั้นต่ำ (the minimum export price) สำหรับข้าวทุกสายพันธุ์เช่นเดียวกัน

สถานีวิทยุกระจายเสียงของรัฐ Radio Pakistan รายงานว่า ด้วยการสนับสนุนของสภาอำนวยความสะดวกการลงทุนพิเศษ (the Special Investment Facilitation Council) ทำให้ปากีสถานมีรายได้ถึง 4 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ จากการส่งออกข้าว โดยอ้างถึงหน่วยงานพลเรือนและทหารชั้นนำของปากีสถานที่จัดตั้งขึ้นเมื่อปีที่แล้วเพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศในภาคเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ

นาย Shahjahan Malik อดีตประธานสมาคมผู้ส่งออกข้าวของปากีสถาน (former chairman of the Rice Exporters Association of Pakistan) กล่าวว่า ผู้ส่งออกได้กำหนดเป้าหมายใหม่สำหรับการส่งออกข้าวในปีงบประมาณหน้าไว้ที่ 5 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยเขากล่าวเสริมว่าจะมีการพัฒนากลยุทธ์ที่ครอบคลุมโดยอิงจากการวิจัยเมล็ดพันธุ์สมัยใหม่และแนวทางปฏิบัติทางการเกษตรที่มีคุณภาพ เพื่อเพิ่มการส่งออกต่อไป

เมื่อต้นเดือนตุลาคมที่ผ่านมา นาย Jam Kamal รัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์ของปากีสถาน กล่าวว่ารัฐบาลมีเป้าหมายที่จะเพิ่มการส่งออกข้าวเป็นมูลค่า 7,000 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เพื่อกระตุ้นภาวะเศรษฐกิจที่กำลังหดตัว

ที่มา Oryza.com

แอฟริกา

S&P Global Commodity Insights รายงานว่า ราคาข้าวหนึ่ง 5% ของแอฟริกาตะวันตกปรับลดลงสู่ระดับต่ำสุดในรอบ 10 เดือน ซึ่งเป็นผลจากการปรับลดภาษีส่งออกของอินเดียที่ส่งผลกระทบต่อตลาดปลายทางขณะที่ผู้มีส่วนในตลาดต่างกำลังรอดูสถานการณ์ความคืบหน้าหลังจากนี้

ทั้งนี้ ราคาข้าวหนึ่ง 5% STX CFR Cotonou ของ Platts xiy [ลดลงเหลือ 561 เหรียญสหรัฐต่อดัน ซึ่งถือเป็นระดับต่ำสุดในรอบ 10 เดือน นับตั้งแต่วันที่ 16 มกราคม ถึง 9 ตุลาคม 2567 โดยได้รับอิทธิพลจากการลดภาษีส่งออกล่าสุดของอินเดีย

เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2567 รัฐบาลอินเดียประกาศลดภาษีส่งออกจาก 20% เหลือ 10% และยกเลิกการห้ามส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิ ซึ่งหลังจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ส่งผลให้ราคาข้าวหนึ่งจากแอฟริกาตะวันตกลดลง 39 เหรียญสหรัฐต่อดัน ตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน 2567 ลงมาเหลือ 561 เหรียญสหรัฐต่อดัน เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2567 หรือลดลง 6.5% ในช่วงสองสัปดาห์

ผู้นำเข้าจากเบนิญกล่าวเกี่ยวกับผลกระทบของภาษีที่ลดลงว่าตลาดปลายทางยังต้องปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงราคาต่ำสุดในตลาดต้นทาง ขณะเดียวกันก็มีความกังวลเกี่ยวกับราคาที่จะลดลงต่อไปอีก ทำให้เกิดบรรยากาศที่ระมัดระวังในหมู่ผู้ซื้อและผู้ขาย

ทั้งนี้ แม้ว่าแนวโน้มราคาข้าวจะลดลง แต่ความต้องการข้าวก็แสดงสัญญาณที่คลุ่มเครือ โดยผู้ส่งออกของอินเดียคาดว่าความต้องการจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากตามปกติแล้วในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปีจะมีความต้องการใช้ข้าวสำหรับการเฉลิมฉลองในช่วงเทศกาลคริสต์มาสและปีใหม่ที่จะมาถึง แต่ความต้องการดังกล่าวยังไม่เกิดขึ้น

ขณะที่ผู้นำเข้าระบุว่าความต้องการในปัจจุบันยังขบเซา เนื่องจากความผันผวนของตลาด โดยหลายรายขอให้สถานการณ์คงที่ก่อนจึงจะตัดสินใจซื้อในปริมาณมาก โดยผู้ส่งออกรายหนึ่งกล่าวว่า เนื่องจากยังมีความผันผวนเกี่ยวกับภาวะราคาข้าว ดังนั้นทุกคนจึงรอดูสถานการณ์ไปก่อน ขณะที่ผู้นำเข้าอีกรายกล่าวเสริมว่า ราคาจะมีความชัดเจนมากขึ้นในอีกไม่กี่สัปดาห์ข้างหน้า

จากข้อมูลของ S&P Global Commodity Insights พบว่าประเทศต่างๆ ในแอฟริกาตะวันตกนำเข้าข้าวหนึ่งจากอินเดียเป็นปริมาณรวม 2.6 ล้านตันในช่วง 10 เดือนที่ผ่านมา

ที่มา Oryza.com

สหภาพยุโรป

สหภาพยุโรป (the European Union; EU) รายงานว่า การนำเข้าข้าวในปีการตลาด (Marketing year) 2024/25 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567-31 สิงหาคม 2568) ในช่วงวันที่ 1 กันยายน – 8 ตุลาคม 2567 มีการนำเข้าข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 143,326 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 35% เมื่อเทียบกับจำนวน 106,165 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 9,152 ตัน ลดลงประมาณ 40.67% เมื่อเทียบกับจำนวน 15,427 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้าจำนวน 134,173 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 47.87% เมื่อเทียบกับจำนวน 90,738 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับข้าวหักนั้น มีการนำเข้าปริมาณ 55,272 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 234.49% เมื่อเทียบกับจำนวน 16,524 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 8 ตุลาคม 2567 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าว 32,864 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน – 8 ตุลาคม 2567 ประเทศต่างๆที่นำเข้าข้าวประกอบด้วย ประเทศฝรั่งเศส 32,359 ตัน เนเธอร์แลนด์ 24,020 ตัน อิตาลี 19,918 ตัน เบลเยียม 15,898 ตัน เยอรมนี 9,015 ตัน โปรตุเกส 8,111 ตัน โปแลนด์ 7,588 ตัน สเปน 5,789 ตัน สวีเดน 3,368 ตัน บัลแกเรีย 3,104 ตัน สโลวาเกีย 2,981 ตัน สาธารณรัฐเชค 2,796 ตัน ลิทัวเนีย 1,747 ตัน เดนมาร์ก 1,144 ตัน ไอร์แลนด์ 1,033 ตัน กรีซ 1,024 ตัน ฟินแลนด์ 680 ตัน ฮังการี 893 ตัน มอลตา 509 ตัน ไชปรัส 429 ตัน โรมาเนีย 294 ตัน ออสเตรีย 243 ตัน เป็นต้น

การนำเข้าข้าวของปีการตลาด (Marketing year) 2024/25 ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน – 6 ตุลาคม 2567 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวกล้อง (Husked rice) ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica จากปากีสถาน จำนวน 13,562 ตัน เพิ่มขึ้น 86.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอาร์เจนตินาจำนวน 9,975 ตัน เพิ่มขึ้น 2,219.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอูรูกวัยจำนวน 6,823 ตัน เพิ่มขึ้น 245.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอินเดียจำนวน 6,308 ตัน เพิ่มขึ้น 32.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากกายอานาจำนวน 3,066 ตัน ลดลง 38.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Milled & semi-milled) ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica มีการนำเข้าจากไทยจำนวน 25,030 ตัน เพิ่มขึ้น 49.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกัมพูชาจำนวน 18,233 ตัน ลดลง 21.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากเมียนมาจำนวน 16,999 ตัน เพิ่มขึ้น 2.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากปากีสถานจำนวน 13,656 ตัน ลดลง 8.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอินเดีย 11,560 ตัน เพิ่มขึ้น 6.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ส่วนในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) มีการนำเข้าจากเมียนมาจำนวน 19,265 ตัน เพิ่มขึ้น 82.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกัมพูชาจำนวน 2,433 ตัน เพิ่มขึ้น 6.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทยจำนวน 2,083 ตัน เพิ่มขึ้น 8.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากปากีสถานจำนวน 1,621 ตัน เพิ่มขึ้น 65.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และนำเข้าจากกายอานาจำนวน 1,461 ตัน เพิ่มขึ้น 6,695.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ขณะที่ประเทศในสหภาพยุโรปที่นำเข้าข้าวชนิดต่างๆ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน – 6 ตุลาคม ในกลุ่มข้าวกล้อง (Husked rice) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น เบลเยียม 17,886 ตัน เนเธอร์แลนด์ 8,975 ตัน โปรตุเกส 4,368 ตัน สเปน 3,507 ตัน อิตาลี 3,243 ตัน ฝรั่งเศส 1,979 ตัน บัลแกเรีย 1,209 ตัน เยอรมนี 788 ตัน โปแลนด์ 502 ตัน เดนมาร์ก 291 ตัน กรีซ (EL) 173 ตัน เป็นต้น

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Total Milled & semi-milled) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น ฝรั่งเศส 16,682 ตัน เนเธอร์แลนด์ 15,156 ตัน เบลเยียม 12,238 ตัน อิตาลี 10,672 ตัน บัลแกเรีย 6,631 ตัน เยอรมนี 5,053 ตัน โปแลนด์ 4,082 ตัน สเปน 3,296 ตัน ลิทัวเนีย 3,208 ตัน สวีเดน 2,952 ตัน โปรตุเกส 2,400 ตัน สโลวีเนีย (SI) 2,646 ตัน กรีซ (EL) 1,443 ตัน สาธารณรัฐเชค 1,862 ตัน ไอร์แลนด์ (IE) 1,277 ตัน ฟินแลนด์ 758 ตัน ฮังการี 667 ตัน เดนมาร์ก 632 ตัน โครเอเชีย (HR) 497 ตัน มอลตา 422 ตัน ไชปรัส 412 ตัน โรมาเนีย (RO) 297 ตัน ออสเตรีย 198 ตัน เป็นต้น ในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น เบลเยียม 20,349 ตัน เนเธอร์แลนด์ 2,745 ตัน อิตาลี 2,109 ตัน ฝรั่งเศส 1,752 ตัน สเปน 1,417 ตัน โปรตุเกส 380 ตัน ลิทัวเนีย 300 ตัน สาธารณรัฐเชค 212 ตัน โปแลนด์ 200 ตัน เป็นต้น

ขณะที่การส่งออกข้าวนั้น ประเทศในสหภาพยุโรปที่ส่งออกข้าวชนิดต่างๆ (ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสาร ที่สีแล้วหรือสีบางส่วน ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน – 6 ตุลาคม 2567 เช่น สเปน 4,148 ตัน เบลเยียม 2,121 ตัน เนเธอร์แลนด์ 2,047 ตัน กรีซ (EL) 912 ตัน โปรตุเกส 725 ตัน ลิทัวเนีย 717 ตัน บัลแกเรีย 540 ตัน อิตาลี 315 ตัน เยอรมนี 261 ตัน โปแลนด์ 238 ตัน โรมาเนีย 174 ตัน สาธารณรัฐเชค 135 ตัน ฝรั่งเศส 128 ตัน และในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น สเปน 925 ตัน เนเธอร์แลนด์ 148 ตัน กรีซ (EL) 101 ตัน โปรตุเกส 61 ตัน เป็นต้น

ที่มา Oryza.com

สหรัฐอเมริกา

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานสถานการณ์การค้าข้าวของโลกในรายงาน “Grain: World Markets and Trade” ประจำเดือนตุลาคม 2567 โดยรายงานดังกล่าวเน้นย้ำถึงผลกระทบจากการลดข้อจำกัดการส่งออกของอินเดีย และการนำเข้าข้าวของจีน

รายงานระบุว่า เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2024 รัฐบาลอินเดียได้ยกเลิกการห้ามส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิ ที่ใช้มาเป็นเวลา 14 เดือน ซึ่งการห้ามส่งออกดังกล่าวส่งผลให้ราคาข้าวโลกพุ่งสูงขึ้นสู่ระดับสูงสุดในรอบ 15 ปีโดยคาดว่าจะการกลับเข้าสู่ตลาดส่งออกข้าวขาวอีกครั้ง จะส่งผลให้การค้าโลกในปี 2025 คาดว่าจะเพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ หลังจากยกเลิกการห้ามดังกล่าว คาดว่าอุปทานข้าวทั่วโลกจะมีมากขึ้น ซึ่งจะทำให้ราคาลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งตลาดที่อ่อนไหวต่อราคาในแอฟริกาและเอเชีย ขณะเดียวกันก็คาดว่าจะการผลิตข้าวทั่วโลกจะเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะจากอินเดีย ซึ่งจะมีผลผลิตที่เพิ่มขึ้นมากกว่าการลดลงของผลผลิตในฟิลิปปินส์ และการที่อินเดียกลับเข้าสู่ตลาดอีกครั้ง คาดว่า จะส่งผลให้ราคาส่งออกข้าวจากประเทศผู้ผลิตข้าวรายใหญ่อื่นๆ เช่น ปากีสถาน ไทย และเวียดนาม ลดลง ส่งผลให้การนำเข้าข้าวทั่วโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในแอฟริกาและเอเชีย

ตั้งแต่ที่อินเดียยกเลิกการห้าม ราคาส่งออกในเอเชียก็ลดลงอย่างรวดเร็ว โดยราคาข้าวเวียดนามลดลง 28 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เหลือ 534 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน และราคาข้าวไทยลดลง 60 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เหลือ 517 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน

อย่างไรก็ตาม ราคาข้าวปากีสถานยังลดลงต่ำกว่าราคาส่งออกขั้นต่ำ (MEP) ของอินเดียซึ่งกำหนดไว้ที่ 490 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน ในขณะเดียวกัน ราคาข้าวของสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นเป็น 750 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เนื่องจากความต้องการข้าวในซีกโลกตะวันตกเพิ่มขึ้น ซึ่งแตกต่างจากราคาข้าวในเอเชียที่ลดลง

จากภาวะราคาข้าวในตลาดโลกที่ลดลง คาดว่าจีนจะกลับมาเป็นผู้นำเข้ารายใหญ่ในปี 2568 โดยเฉพาะการนำเข้าข้าวเมล็ดยาวจากเวียดนาม พม่า ปากีสถาน และไทยเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม การนำเข้าของจีนคาดว่าจะยังคงต่ำกว่าระดับสูงสุดในปี 2565 เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการจำกัดการส่งออกข้าวหักของอินเดียที่ยังคงห้ามการส่งออกข้าวหัก ขณะที่ภาวะราคาข้าวเมล็ดกลางและสั้นในประเทศยังสามารถแข่งขันกับข้าวนำเข้าจากต่างประเทศได้

ทางด้านสถานการณ์ราคาข้าวนั้น กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานสรุปว่า นับตั้งแต่เดือนกันยายน 2567 ราคาส่งออกของประเทศผู้ส่งออกข้าวในแถบเอเชียปรับลดลงอย่างมากหลังจากที่อินเดียยกเลิกการห้ามส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิ (non-basmati white rice) (ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2566) โดยรัฐบาลอินเดียได้กำหนดราคาส่งออกขั้นต่ำ (Minimum Export Price; MEP) ไว้ที่ 490 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน และราคาส่งออกปัจจุบันอยู่ที่ 492 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน

ขณะที่ราคาส่งออกของเวียดนามลดลง 28 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เหลือ 534 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน และข้าวไทย (Thai 100%B) ลดลง 60 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เหลือ 517 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เพราะมีแรงกดดันเพิ่มขึ้นจากการที่อินเดีย

กลับเข้าสู่ตลาด เช่นเดียวกับราคาส่งออกของปากีสถานลดลง 53 เหรียญสหรัฐต่อดัน เหลือ 487 เหรียญสหรัฐต่อดัน ซึ่งต่ำกว่าราคาส่งออกขั้นต่ำของอินเดียเล็กน้อย

ทางด้านราคาส่งออกของสหรัฐฯ (U.S. 4%) เพิ่มขึ้น 11 เหรียญสหรัฐต่อดัน เป็น 750 เหรียญสหรัฐต่อดัน เนื่องจากความต้องการที่เพิ่มขึ้นในซีกโลกตะวันตก และการขายผลผลิตของเกษตรกรที่ชะลอตัว ส่วนราคาส่งออกของอุรุกวัยลดลง 10 เหรียญสหรัฐต่อดัน เหลือ 786 เหรียญสหรัฐต่อดัน และยังคงเป็นราคาส่งออกสูงสุดในบรรดาผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ได้ประมาณการในเบื้องต้นว่า ผลผลิตข้าวของโลกปีการตลาด 2567/68 (2024/25) (ปีปฏิทิน 2568) จะมีจำนวน 530.44 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 521.52 ล้านตันข้าวสาร ของปีการตลาด 2566/67 (2023/24) (ปีปฏิทิน 2567) เนื่องจากคาดว่าประเทศผู้ผลิตที่สำคัญเกือบทุกประเทศ เช่น ประเทศจีน อินเดีย บังคลาเทศ อินโดนีเซีย ไทย เมียนมา ปากีสถาน บราซิล กัมพูชา รวมทั้งสหรัฐฯ จะมีผลผลิตเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ขณะที่คาดว่าประเทศเวียดนาม ฟิลิปปินส์ ไนจีเรีย จะมีผลผลิตลดลง โดยคาดว่าในปี 2567/68 (ปี 2568) ประเทศต่างๆจะมีผลผลิตข้าวดังนี้

- 1) ประเทศจีนจะมีผลผลิต 146 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1% จากจำนวน 144.62 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2566/67
- 2) ประเทศอินเดียจะมีผลผลิต 142.0 ล้านตันข้าวสาร (ซึ่งจะถือเป็นสถิติผลผลิตที่สูงสุดของอินเดีย) เพิ่มขึ้น 3% เมื่อเทียบกับจำนวน 137.83 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2566/67
- 3) ประเทศบังคลาเทศจะมีผลผลิต 37.3 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.8% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 4) ประเทศอินโดนีเซียจะมีผลผลิต 34.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 3% เมื่อเทียบกับในปี 2566/67
- 5) ประเทศเวียดนามคาดว่าจะมีผลผลิต 26.5 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 0.5% เมื่อเทียบกับในปี 2566/67
- 6) ประเทศไทยคาดว่าจะมีผลผลิต 20.1 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 20 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2566/67 (ปีปฏิทิน 2567)
- 7) ประเทศฟิลิปปินส์คาดว่าจะมีผลผลิตข้าว 12.3 ล้านตัน ลดลง 0.2% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 8) ประเทศเมียนมามีผลผลิต 12.1 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.7% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 9) ประเทศปากีสถานจะมีผลผลิต 10.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นถึง 1.3% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 10) ประเทศบราซิลจะมีผลผลิต 7.5 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 4.2% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 11) ประเทศกัมพูชาคาดว่าจะมีผลผลิต 7.38 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 2.8% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 12) ประเทศญี่ปุ่นจะมีผลผลิต 7.35 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.7% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 13) ประเทศสหรัฐฯจะมีผลผลิต 6.98 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.7% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 14) ประเทศไนจีเรียจะมีผลผลิต 5.23 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 6.7% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 15) ประเทศอียิปต์จะมีผลผลิต 3.9 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 3.2% เมื่อเทียบกับปี 2566/67

ด้านการบริโภคข้าว คาดว่าในปีการตลาด 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568) จะมีการบริโภคข้าวเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ประมาณ 528.07 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 521.27 ล้านตันข้าวสาร ของปีการตลาด 2566/67 (ปีปฏิทิน 2567) โดยคาดว่าความต้องการบริโภคข้าวของประเทศผู้บริโภครายใหญ่ เช่น อินเดีย บังคลาเทศ อินโดนีเซีย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ ไทย เมียนมา ไนจีเรีย สหรัฐฯ กัมพูชา ปากีสถาน รวมทั้งอียิปต์ จะมีความต้องการบริโภคข้าวเพิ่มขึ้น ขณะที่ประเทศจีน ญี่ปุ่น คาดว่าจะบริโภคข้าวลดลง โดยคาดว่าในปีการตลาด 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568) ประเทศต่างๆจะมีความต้องการบริโภคข้าว ดังนี้

- 1) ประเทศจีนจะมีความต้องการบริโภคข้าวประมาณ 145.3 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 1.9% เมื่อเทียบกับปี 2566/67 (ปีปฏิทิน 2567)
- 2) ประเทศอินเดียคาดว่าจะมีความต้องการบริโภคประมาณ 120.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 3.6% เมื่อเทียบกับปี 2566/67 (ปีปฏิทิน 2567)
- 3) ประเทศบังกลาเทศ 37.8 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.5% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 4) ประเทศอินโดนีเซีย 36.5 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.4% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 5) ประเทศเวียดนาม 22.1 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.5% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 6) ประเทศฟิลิปปินส์ 17.1 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 3.0% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 7) ประเทศไทย 12.6 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.8% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 8) ประเทศเมียนมา 10.2 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.0% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 9) ประเทศญี่ปุ่น 8.0 ล้านตัน ลดลง 1.8% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 10) ประเทศไนจีเรีย 7.6 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.3% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 11) ประเทศบราซิล 7.2 ล้านตัน เท่ากับปี 2566/67
- 12) ประเทศสหรัฐฯ 5.05 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.1% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 13) ประเทศกัมพูชา 4.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.3% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 14) ประเทศปากีสถาน 4.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.5% เมื่อเทียบกับปี 2566/67
- 15) ประเทศอียิปต์ 4.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.2% เมื่อเทียบกับปี 2566/67

ขณะที่สต็อกข้าวคงเหลือปลายปี 2567/68 (ปี 2568) คาดว่าจะอยู่ที่ 182.19 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 179.82 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2566/67 (2567) เนื่องจากยังคงคาดว่าสต็อกข้าวของประเทศจีนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยคาดว่าในปี 2567/68 (ปี 2568) สต็อกข้าวของประเทศจีนจะมีประมาณ 104.0 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1% เมื่อเทียบกับปี 2566/67 และยังคงมีปริมาณมากที่สุดในโลกซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 57.08% ของสต็อกทั้งหมดของโลก ขณะที่สต็อกข้าวของประเทศอินเดียจะมีประมาณ 43 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.4% เมื่อเทียบกับปี 2566/67 (คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 23.6% ของสต็อกทั้งหมดของโลก) ขณะที่ประเทศอินโดนีเซียคาดว่าจะมี 4.52 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 18.1% เมื่อเทียบกับปี 2566/67 ประเทศฟิลิปปินส์คาดว่าในปี 2567/68 จะมีสต็อกประมาณ 3.7 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 2.8% เมื่อเทียบกับปี 2566/67 ปากีสถานคาดว่าจะมี 2.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 25% เมื่อเทียบกับปี 2566/67 และสหรัฐฯคาดว่าจะมี 1.45 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 16% เมื่อเทียบกับปี 2566/67 ขณะที่ประเทศไทยนั้นคาดว่าจะสต็อกปลายปี 2567/68 (ปี 2568) จะมีประมาณ 2.85 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 11.8% จากตัวเลขคาดการณ์ในปี 2566/67 (ปี 2567) ที่จำนวน 2.55 ล้านตัน

ทางด้านการค้าข้าวของโลก (ส่งออก-นำเข้า) กระทรวงเกษตรสหรัฐฯคาดการณ์ว่าในปีการตลาด 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568) จะมีปริมาณอยู่ที่ประมาณ 56.31 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นประมาณ 0.03% เมื่อเทียบกับจำนวน 56.30 ล้านตันข้าวสาร ในปีการตลาด 2566/67 (ปีปฏิทิน 2567) เนื่องจากคาดว่าประเทศอินเดีย สหรัฐฯ บราซิล อุรุกวัย จะส่งออกได้เพิ่มขึ้น ขณะที่ประเทศไทย เวียดนาม ปากีสถาน เมียนมา จะส่งออกลดลงจากปีก่อน ส่วนประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญ เช่น ฟิลิปปินส์ เวียดนาม ไนจีเรีย จีน ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐฯ ไต้หวัน รัสเซีย แอฟริกาใต้ คาดว่าจะนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้น ขณะที่ผู้นำเข้าที่สำคัญอื่นๆ เช่น อิรัก อินโดนีเซีย มาเลเซีย บราซิล เม็กซิโก คาดว่าจะนำเข้าข้าวลดลง

โดยในส่วนของการตลาดนำเข้านั้นคาดว่าจะในปี 2568 ประเทศต่างๆจะนำเข้าข้าว ดังนี้

- 1) ประเทศฟิลิปปินส์จะนำเข้า 4.9 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.3% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 2) ประเทศเวียดนามจะนำเข้า 2.95 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.7% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 3) สหภาพยุโรปจะนำเข้าประมาณ 2.2 ล้านตัน เท่ากับปี 2567

- 4) ประเทศไนจีเรียจะนำเข้า 2.0 ล้านตัน เท่ากับปี 2567
- 5) ประเทศจีนจะนำเข้า 2.0 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 33.3% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 6) ประเทศอิรักจะนำเข้า 1.9 ล้านตัน ลดลง 13.6% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 7) ประเทศซาอุดีอาระเบียจะนำเข้า 1.7 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 6.2% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 8) ประเทศไต้หวันจะนำเข้า 1.6 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3.2% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 9) ประเทศอินโดนีเซียจะนำเข้า 1.5 ล้านตัน ลดลง 60.5% เมื่อเทียบกับ 3.8 ล้านตัน ในปี 2567
- 10) ประเทศมาเลเซียจะนำเข้า 1.5 ล้านตัน ลดลง 16.7% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 11) ประเทศสหรัฐจะนำเข้า 1.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3.4% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 12) ประเทศเคนย่าจะนำเข้า 1.4 ล้านตัน เท่ากับปี 2567
- 13) ประเทศแอฟริกาใต้จะนำเข้า 1.15 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.5% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 14) ประเทศอิหร่านจะนำเข้า 1.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 22.0% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 15) ประเทศกีนีจะนำเข้า 1 ล้านตัน เท่ากับปี 2567
- 16) ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์จะนำเข้า 0.98 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 5.4% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 17) ประเทศบราซิลจะนำเข้า 0.95 ล้านตัน ลดลง 13.6% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 18) ประเทศกาน่าจะนำเข้า 0.9 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 9.1% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 19) ประเทศเคนย่าจะนำเข้า 0.9 ล้านตัน เท่ากับปี 2567
- 20) ประเทศโมซัมบิกจะนำเข้า 0.9 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 5.9% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 21) ประเทศเม็กซิโกจะนำเข้า 0.86 ล้านตัน ลดลง 1.1% เมื่อเทียบกับปี 2567
- 22) ประเทศบูร์กินาฟาโซจะนำเข้า 0.85 ล้านตัน เท่ากับปี 2567

สำหรับประเทศผู้ส่งออกนั้น ในปี 2568 คาดว่าประเทศต่างๆจะส่งออกข้าว ดังนี้

- 1) ประเทศอินเดียคาดว่าจะในปี 2568 จะส่งออกได้ 21.0 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 20% เมื่อเทียบกับจำนวน 17.5 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2567
- 2) ประเทศไทยจะส่งออกได้ประมาณ 7.3 ล้านตัน ลดลง 18% เมื่อเทียบกับ 8.9 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2567
- 3) ประเทศเวียดนามคาดว่าจะส่งออก 7.2 ล้านตัน ลดลง 16.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 8.6 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2567
- 4) ประเทศปากีสถานคาดว่าจะส่งออกได้ 5.3 ล้านตัน ลดลง 11.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 6.0 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2567
- 5) ประเทศสหรัฐอเมริกาคาดว่าจะส่งออก 3.23 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.7% เมื่อเทียบกับที่คาดว่าจะส่งออก 3.17 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2567
- 6) ประเทศกัมพูชาคาดว่าจะส่งออก 2.9 ล้านตัน เท่ากับที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2567
- 7) ประเทศเมียนมาคาดว่าจะส่งออก 1.8 ล้านตัน ลดลง 14.3% ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2567
- 8) ประเทศจีนคาดว่าจะส่งออกได้ 1.4 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3.7% ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2567
- 9) ประเทศบราซิลคาดว่าจะส่งออกได้ 1.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 10.0% ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2567
- 10) ประเทศอูรุกวัยคาดว่าจะส่งออกได้ 1.0 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 25% ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2567

ที่มา กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA Grains: World Markets and Trade Report, October 2024)